

Länsförsäkringar Jämtland

Årsredovisning

2020

*Trygghet och möjligheter
för oss i Jämtland.
Sedan 1848 - och för all tid.*

Innehållsförteckning

Vd-ord	3
Förvaltningsberättelse	5
<i>Verksamhetsinriktning</i>	<i>5</i>
<i>Organisation och struktur</i>	<i>5</i>
<i>Väsentliga händelser under året</i>	<i>6</i>
<i>Händelser efter balansdagen</i>	<i>6</i>
Hållbarhetsrapport	8
<i>Vår kärnverksamhet – en affär för hållbarhet</i>	<i>8</i>
<i>Vår väg mot ett hållbart företag</i>	<i>8</i>
<i>Särskilda händelser 2020</i>	<i>9</i>
Det väsentliga för oss	11
Människor & samhälle	11
<i>Lokal och digital närvaro</i>	<i>11</i>
<i>Engagerade medarbetare</i>	<i>12</i>
<i>Samhällsengagemang, samarbeten och sponsring</i>	<i>13</i>
<i>Fokusområdet Människor & samhälle bidrag till de Globala målen – Agenda 2030</i>	<i>15</i>
Miljö- & klimatansvar	16
<i>Skadeförebyggande och skadereglering</i>	<i>16</i>
<i>Medvetna inköp</i>	<i>18</i>
<i>Fokusområdet Miljö och klimatansvar bidrag till globala målen</i>	<i>20</i>
Ansvarsfulla kundrelationer & affärer	21
<i>Ansvarsfull rådgivning</i>	<i>21</i>
<i>Ansvarsfulla och hållbarhetsinriktade investeringar</i>	<i>23</i>
<i>Affärsetik</i>	<i>25</i>
<i>Fokusområdet Ansvarsfulla affärer & kundrelationer koppling till globala målen</i>	<i>25</i>
Resultat och ekonomisk ställning	28
Femårsöversikt	31
Verksamhetens risker och riskhantering	32
<i>Förslag till vinstdisposition</i>	<i>33</i>
Resultaträkning koncernen	35
Resultaträkning moderbolaget	36
Resultatanalys moderbolaget	37
Noter till resultatanalys	38
Rapport över finansiell ställning	39
Balansräkning	41
Balansräkning, forts.	42
Rapport över förändringar i eget kapital	43
Kassaflödesanalys (indirekt metod)	44
Noter till de finansiella rapporterna	45
Länsförsäkringar Jämtlands Styrelse	93
Företagsledning	94
Ord och uttryck inom skadeförsäkring	96

Vd-ord

Den globala pandemin satte en enorm prägel på 2020. Jag vill börja med att uttrycka en tacksamhet över att ingen av våra medarbetare blivit svårt sjuka men lider med alla dem som drabbats hårdare. Det har varit en jobbig tid för många. Det har också varit svårt att inte kunna träffas och umgås på samma sätt som förut. Det gäller oss i det kollegiala men ännu mer privat.

För vår verksamhets del var förväntningarna stora inför 2020. Dels för att den nya inriktningen började ta form och för att vi tagit medvetna beslut beträffande riskerna i vår försäkringsportfölj. Och så klart arbetet med vår nya omgjorda arbetsplats och vårt nya arbetssätt.

Pandemin satte mycket på sin spets men gav oss samtidigt flera möjligheter och sporrade oss. Ett förändrat arbetssätt är en delkomponent i vår målsättning att bli det mest omtyckta företaget i vårt län. Digitaliseringen och flexibiliteten är två saker pandemin tvingat oss att ta ställning till och anpassa oss efter, inte minst i arbetet med vår nya arbetsmiljö. Utgångspunkten för vår nya arbetsmiljö är att den ska främja kommunikation och interaktion. Arbetsplatsen ska vara ett strategiskt affärsverktyg som är dynamiskt och i ständig utveckling. Vi vill skapa en arbetsplats att längta till, där värdegrunden sitter i väggarna. Vår nya arbetsplats ska bidra till kreativitet, samarbete, innovation, utveckling och uppmuntra tillit och självledarskap. Ett sätt och en plats där vi mår bra och där kunden är i fokus. Mer kortfattat, skapa förutsättningar för att vi ska uppnå vår vision.

Det är glädjande att under ett sådant "stökigt" år se en tillväxt som tagit rejäl fart. Många nya kunder och 3 700 nya avtal inom försäkring. Den påbörjade förändringen av organisationen har skapat möjlighet till ett ökat kundfokus. Samtidigt har vi den lägsta skadekostnaden brutto sedan 2015 men inte netto. Skillnaden i brutto och netto beror på att återförsäkringen trätt in och minskat vår kostnad brutto. Efter kvartal tre såg det ut som vi skulle nå bolagets bästa skadeprocent någonsin, men några större bränder och mycket snö sänkte resultatet. Fortfarande blev skadeprocenten lite bättre än föregående år.

Vår skadereglering har haft utmaningar men som vi klarat på ett mycket bra sätt. Skaderegleringen har till allra största delen utförts från hemmakontor runt om i länet. Med facit i hand har det inneburit både hög produktivitet och hög kundnöjdhet!

Reseskadorna har minskade drastiskt under året på grund av pandemin. De större skadorna har däremot varit lite för frekvent förekommande. Det är framför allt bränder som drabbat Jämtlänningarna och Härjedalingarna och deras företag under 2020.

Vi har ökat vår aktivitetsnivå inom skadeförebygg. Ett väldigt viktigt område för bland annat vårt hållbarhetsarbete. Digitala verktyg har hjälpt oss under pandemin. Vi har till exempel gjort besiktningar av villor helt digitalt. Kunden har med hjälp av sin mobiltelefon eller surfplatta visat sitt hus för våra skadeförebyggare som på distans kunnat ge råd och hjälp.

Banken har också påverkats av pandemin. Inom privatmarknaden så var bostadsmarknaden överraskande stark med stigande fastighetspriset i länet. Vissa segment av våra företagskunder har drabbats hårt under året och vi har lagt stora resurser för att stödja dem på olika sätt. Myndigheternas lättnader i amorteringsregler och förändrade interna rutiner för uppföljning och kontroll av vår

bankverksamhet har inneburit att banken varit tvungen att ställa om fokus under året. Tillväxten har trots förutsättningarna varit fortsatt stabil och vi ser stora möjligheter att växa på den lokala bankmarknaden framöver. Vår Liv och Pensionsaffär har varit föremål för ett omtag i och med att tidigare medarbetare slutat och en ny medarbetare börjat. Marknaden fortsätter präglas av hård konkurrens, från såväl mäklare, andra banker och försäkringsbolag. Under året har ett omfattande arbete skett inom Länsförsäkringsgruppen för att öka förutsättningarna för tillväxt i den lokala Liv och Pensionsaffären. I december fattades beslut om att ändra ersättningspolicyn så att en större del av resultatet i LF Fondliv kan distribueras ut till länsbolagen. Kapitalförvaltningen startade väldigt bra i början av det gångna året för att i slutet på mars visa ett rejält minus. Men mot slutet av året gav ett bra tillskott till bolaget.

Till sist vill jag uttrycka ett stort tack. Tack till våra kunder, samarbetspartners och företag i det fantastiska län vi bor i! Ett extra tack vill jag rikta till alla våra medarbetare. Ni har gjort ett fantastiskt arbete med förutsättningar som inte alltid varit de bästa. Inför 2021 ser vi fram emot en värld som öppnar upp, vår omgjorda arbetsplats och en härlig fortsättning på den förändringsresa vi påbörjat.

Östersund mars 2021

Tomas Eriksson

Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Jämtland, org.nr 593200-1828, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2020, det 173 verksamhetsåret.

Belopp i årsredovisningen och koncernredovisningen redovisas i den enhet som anges och i hela kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Jämtland är ett ömsesidigt försäkringsbolag som inom Jämtlands län erbjuder sina kunder ett heltäckande försäkringsskydd och närliggande finansiella tjänster. Länsförsäkringar Jämtland är marknadsledande på flertalet områden och försäkrar cirka 50 procent av privatmarknaden respektive företagsmarknaden i Jämtlands län.

Förutom den del av bedriven verksamhet, där Länsförsäkringar Jämtland har egen koncession, förmedlas djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring samt livförsäkring till Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Till Länsförsäkringar Bank förmedlas in- och utlåningstjänster och till Länsförsäkringar Fondförvaltning förmedlas köp och försäljning av andelar i investeringsfonder.

Även för de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Jämtland kundansvaret. Länsförsäkringar Jämtland deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till Länsförsäkringar Sak och Länsförsäkringar Jämtland tar emot återförsäkring från Länsförsäkringar Sak.

Den totala affärsvolymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående (Mkr).

Sakförsäkring, premieinkomst	2020	2019
Direkt egen affär	505	479
Mottagen återförsäkring	43	36
Förmedlad försäkring, premieinkomst		
Djur	34	29
Livförsäkring	72	83
Finansiella tjänster		
Bank, inlåning 31/12	2 537	2 283
Bank, utlåning 31/12	5 640	5 362
Fonder, marknadsvärde 31/12	786	709

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Jämtland ingår som ett av 23 självständiga, lokala och kundägda Länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. För länsförsäkringsbolagens gemensamma service och utvecklingsverksamhet äger bolagen tillsammans Länsförsäkringar AB (LFAB). Helägda dotterbolag till LFAB bedriver livförsäkring, bank- och fondverksamhet, industriförsäkring, trafikförsäkring samt djur- och grödaförsäkring. Bolaget är under året namnändrat till Gamla Länsförsäkringar AB. I denna årsredovisning benämns Gamla Länsförsäkringar AB som Länsförsäkringar AB (LFAB). Länsförsäkringar Jämtland äger 2,5 procent av aktiekapitalet i LFAB och ägarrollen utövas av Länsförsäkringar Jämtlands styrelseordförande och vd på ägarkonsortiets möten.

Länsförsäkringar Jämtland är ett självständigt bolag och bolagsformen är ömsesidigt försäkringsbolag, vilket betyder att Länsförsäkringar Jämtland ägs av sakförsäkringskunderna. Dessa väljer ledamöter till fullmäktige vid valmöten i länets åtta kommuner. Ledamöter väljs på treårsmandat och för närvarande är det 38 fullmäktigeledamöter

som företrädar sakförsäkringstagarna på bolagsstämman. Bolagsstämman utser styrelsen som består av åtta ledamöter. Därutöver ingår två personalrepresentanter i styrelsen.

Länsförsäkringar Jämtland har två dotterbolag. Det helägda dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB, org.nr 556660-2537, har under året bedrivit verksamhet bestående av förvaltning av aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB samt Hällefors Tierp Skogar AB. Det helägda dotterbolaget Logen 6 Fastighets AB, org.nr 556763-5163 har inte bedrivit någon aktiv verksamhet under året.

Väsentliga händelser under året

Länsförsäkringar Jämtland har sedan förvärvet av Länsförsäkringar AB klassificerat innehavet redovisningsmässigt som aktier och andelar och därmed skattemässigt som lagertillgång. En utredning om styrningen slutfördes under året. Den visar på att styrningsformerna medför, och har alltid medfört, att samtliga Länsförsäkringsbolag utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB, oavsett röstandel. Innehavet skulle redan från början ha klassificerats som intresseföretag redovisningsmässigt och därmed ha klassificerats skattemässigt som näringsbetingat innehav. Länsförsäkringar Jämtland har rättat klassificeringen av innehavet i Länsförsäkringar AB vilket har medfört att aktuell och uppskjuten skatt har minskat med 100 (89) Mkr samtidigt som eget kapital har ökat med motsvarande belopp. Kapitalbasen i solvens II ökar på samma sätt som förändringen i eget kapital. Rättelsen påverkar kapitalkravet med 63,5(60,7) Mkr. Sammanlagt har solvenskvoten minskat med 2 %. Konsolideringskapitalet påverkas inte. Se not 1 för ytterligare information och en beskrivning över hur rättelsen har hanterats i de finansiella rapporterna.

COVID-19 pandemin påverkade makroekonomin under året. Påverkan för Länsförsäkringar Jämtland blev främst att placeringstillgångarna påverkades negativt av den finansiella marknadsutvecklingen under andra kvartalet. I slutet av året kom goda nyheter om vaccin och marknaderna reagerade positivt med uppgång och Länsförsäkringar Jämtlands placeringsportfölj ökade i värde jämfört med värdet vid årets ingång. Påverkan på försäkringsrörelsen har per balansdagen i stort varit oförändrad med något färre reseskador till följd av mindre resande under pandemin. Covid -19 pandemin har i övrigt inte haft någon större påverkan på verksamheten.

Händelser efter balansdagen

Under våren kommer en omstrukturering att ske genom att Gamla Länsförsäkringar AB kommer att fusioneras med Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ). Länsförsäkringar Jämtland kommer att erhålla aktier i det nybildade bolaget Länsförsäkringar AB.

Hållbarhetsrapport

Vår kärnverksamhet – en affär för hållbarhet

Vad har försäkringar, bank- och pensionstjänster med hållbarhet att göra? Veldig mycket och kanske ännu mer för oss som ett lokalt bolag som ägs av våra kunder. Vårt uppdrag är inte att till varje pris skapa ökad vinst utan att agera på ett sätt som är till gagn för våra kunder, samhället och vår miljö, både idag och i framtiden för att bidra till att skapa ett hållbart samhälle

Hållbarhet är ett vitt begrepp med många nyanser och vi agerar också brett. Allt ifrån hur vi förvaltar kundernas pengar, vårt kapital, till vilka plåtverkstäder vi samarbetar med och hur vi sorterar sopor på vår arbetsplats. Skadeförebyggande åtgärder, socialt engagemang och hälsa är andra frågor som vi aktivt arbetar med. Vi agerar lokalt men med ett globalt perspektiv med FN:s globala mål som ett riktmärke. I den här hållbarhetsrapporten kan du läsa mer om hur vi jobbar och vart vi är på väg.

Om Länsförsäkringar Jämtland

Vi ägs och styrs av våra cirka 60 000 sakförsäkringskunder. Här utöver har vi cirka 17 000 livförsäkringskunder och cirka 17 900 bankkunder. Marknadsandelen på privatmarknaden fortsätter att öka och idag har vi cirka 50 500 privatkunder. Cirka 7 800 lantbrukshushåll är försäkrade hos oss och vartannat företag i länet har valt oss som sin försäkringspartner.

Vår väg mot ett hållbart företag

Vision

År 2025 vill vi vara det mest omtyckta företaget i Jämtlands län. Vi kommer uppnå det genom att förenkla våra kunders vardag samtidigt som vi tar ansvar för både miljö och samhälle. Som företag strävar vi efter tillväxt med minsta möjliga miljöavtryck men med ett positivt avtryck på samhället och en bibehållen sund lönsamhet. Utan våra medarbetare når vi inte dit. Alla medarbetare ska känna sig delaktiga i och ansvariga för att vi når våra övergripande mål. Genom engagerade medarbetare har vi större möjlighet att göra våra kunder nöjda. På så vis och tillsammans bidrar vi till en positiv utveckling i vårt län.

Styrning

Med vår värdegrund Hållbara, Engagerade och Modiga medarbetare, vägleds vi att ständigt ta ansvarsfulla och eftertänkta beslut i vår vardag. Värdegrunden har arbetats fram tillsammans, med representanter från alla affärsområden utifrån våra två strategiska mål, "nöjda och engagerade medarbetare" och "nöjda och lojala kunder".

Det övergripande ansvaret för hållbara utveckling har företagsledningen. De har i sin tur utsett en hållbarhetskoordinator som tillsammans med en projektgrupp ska säkerställa att hållbarhet finns med i Länsförsäkringar Jämtlands strategiska och operativa beslutsfattande.

De ramverk som vägleder oss är FN:s principer för hållbart företagande (UNGC), hållbara försäkringar (UNPSI) och ansvarsfulla investeringar (UNPRI).

Vi arbetar även med FN:s Globala Mål (SDGs) för att förstå hur vår organisation bör anpassa sig efter världens gemensamma affärsplan för hållbar utveckling. Tillsammans har samtliga 23 länsförsäkringsbolag under året beslutat om att 7 av FN:s globala mål är huvudmålen, vilket är där länsförsäkringsbolagen tillsammans har störst möjlighet att göra skillnad. Mål 17 är kopplat till de samarbeten vi har med de övriga länsförsäkringsbolagen och lokalsamhället för en gemensam hållbar utveckling, exempelvis genom att minska sårbarheten vid ett förändrat klimat. De övriga sex identifierade målen har vi i vår verksamhet brutit ner i delmål, totalt 13 stycken för att på ett mer effektivt sätt kunna säkerställa vårt bidrag till måluppfyllelsen på länsförsäkringsbolagsnivå. Som ett led i förankring och etablering av ett verksamhetsdrivet hållbarhetsarbete har vi under året lagt in ett antal hållbarhetsmål i vår affärsplanerings- och uppföljningssystem. Dessa mål kopplas till respektive affärsområde och grupps aktiviteter, samtidigt som möjlighet finns att koppla enskilda aktiviteter till det SDG som aktiviteten styr mot. Läs mer om vårt bidrag till de globala målen under respektive strategiskt fokusområde.

FN:s globala mål

Länsförsäkringars gemensamt utvalda mål

Särskilda händelser 2020

Covid -19

Bolaget har under året anpassat arbetssätt med anledning av pandemin. En beredskapsgrupp tillsattes omgående för att fånga upp läget och för att kunna ta snabba beslut. Bolaget har vidtagit många åtgärder för att värna om både kunders och medarbetares säkerhet men också för att bidra till en minskad smittspridning i samhället. Exempel på sådana åtgärder var att stänga kundentréer, digitala kundmöten, hemarbete samt ett ökat samhällsengagemang till länets idrottsföreningar. Processen har fungerat väl och fortsätter även under 2021.

Friskvårdstimmen utökades till att även omfatta ideellt arbete, bland annat har detta initiativ använts för att tillverka förkläden som skydd till vårdpersonal för Covid-19. Engagemanget i *Förklädesfabriken*, ett initiativ från Östersundskommun, stöttades också genom att låta lokala musiker uppträda. Andra riktade initiativ med anledning av Covid-19 är *Mathjälpen* med ett ekonomiskt bidrag och vi skänkte även korsordsböcker till bolagets äldre kunder.

Fossilbränslefritt län

Vårt län ska vara fossilbränslefritt 2030. En avgörande faktor för att det ska bli verklighet är att vi arbetar tillsammans med övriga regionala aktörer mot detta mål där alla är med och bidrar. För att stärka samverkan och utbyta erfarenheter inom klimatarbetet i Jämtlands län deltar vi bland annat i länets Klimatråd. Klimatrådet är en plattform med aktörer från bland annat näringsliv, offentlig förvaltning och intresseorganisationer med visionen att Jämtlands län ska vara en fossilbränslefri region och en nationellt ledande exportör av förnybar energi år 2030.

Varje år arrangeras en heldags klimatseminarium av Östersunds kommun, Region Jämtland Härjedalen, Länsförsäkringar Jämtland och Länsstyrelsen Jämtlands län. Årets seminarium, som var det 19:e i ordningen, hölls digitalt med drygt 500 deltagare spridda över hela landet. Temat i år var "Klimatkrisen väntar inte". Under denna seminariedag lanserade vi tillsammans med Jämtkraft vårt näringslivsinitiativ "*Fossilfri konkurrenskraft*". 13 lokala företag har gått samman och som första region i landet, tillsammans med Fossilfritt Sverige, tagit fram en regional färdplan för fossilfrihet! Under 2021 omsätts färdplanen i konkreta aktiviteter, bland annat kommer vi med Samling Näringsliv som plattform, bjuda in övriga företag i länet till ett antal utbildningstillfällen och nätverkande för att Regionen ska nå fossilbränslefrihet senast 2030.

Implementering av vår nya Värdegrund

För att kunna driva ett värderingsstyrt ledarskap behövs en tydlig värdegrund. Arbetet med att implementera vår nya värdegrund, Hållbara, Engagerade och Modiga (HEM), har fortsatt under året och börjar sätta sig i det vardagliga arbetet. Framförallt genomsyras bolaget av ett högt engagemang vilket inte minst märks i fina uppföljningssiffror, som just mäter engagemanget i kundmötet. Den förändringsresa som bolaget genomför har krävt och kommer att kräva stora doser mod, både vårt sätt att arbeta med ett coachande ledarskap och ett högt självledarskap men också att våga vara innovativa och möta våra kunder på nya sätt för att möta framtidens arbetsliv.

Till värdegrundsarbetet hör även bolagets rekryteringsstrategi. Med en förbättrad rekryteringsprocess, utifrån ett kompetensbaserat och objektiva synsätt, där alla kandidater ges samma chans att utifrån vår värdegrund matcha rätt beteende. Arbetet skulle ha implementerats under 2020, men på grund av Covid-19 flyttas det fram till 2021.

Det väsentliga för oss

Med en väsentlighetsanalys som utgångspunkt har vi identifierat tre strategiska fokusområden där vi som företag kan maximera vår positiva påverkan, och minimera vår negativa påverkan på såväl våra interna som externa intressenter. Väsentlighetsanalysen gjordes för första gången år 2017 och revideras varje år. Den har sin utgångspunkt i de hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter som är viktigast för våra intressenter och där vi samtidigt har en stor möjlighet att påverka genom vår verksamhet. Därför bad vi under 2017 våra kunder och medarbetare rangordna de frågor som var av störst vikt för dem. Väsentlighetsanalysen anses fortfarande vara aktuell, men i år har vi valt att dela in våra nio mest väsentliga hållbarhetsfrågor i tre övergripande områden: Människor och samhälle, Miljö och klimatansvar samt Ansvarsfulla kundrelationer och affärer. Detta gör att vi lättare kan hantera och kommunicera vårt strategiska hållbarhetsarbete

Människor & samhälle

Vi verkar genom vår lokala närvaro och vårt samhällsengagemang för ett mer hållbart län. Vi värnar om allas lika värde och strävar mot att vara en arbetsplats präglad av delaktighet, jämställdhet och ansvarsfullt ledarskap.

Lokal och digital närvaro

I stort sett varannan privatperson och vartannat företag i vårt län har en relation till oss och närheten till våra kunder är en av våra bärande principer. Vi är övertygade om att en kundorienterad verksamhet bäst bedrivs så nära kunden som möjligt vilket leder till lokalt förankrade beslut baserat på gemensamma värderingar och attityder. Vi kan vårt län och våra kunder är även våra grannar, vänner och bekanta. Så har det varit i över 170 år. Under 2020 tog Affärsområde försäkring fram en ny Marknadsplan. Ett av de tydligaste fokusområdena är att vi ska vara "superlokala", dvs att vi finns nära även för dem som inte bor på de orter vi har kontor, Östersund, Vemdalen och Åre. För att nå det målet läggs större fokus på lokala samarbeten och att fånga upp ambassadörer över hela länet.

"Vi kan vårt län och våra kunder är även våra grannar, vänner och bekanta."

Engagerade medarbetare

Länsförsäkringar Jämtlands framgång är beroende av våra medarbetares engagemang, kompetens och välmående. Vi vill att medarbetarna ska trivas, känna arbetsglädje och utvecklas i arbetet. Att vara en attraktiv arbetsgivare handlar om att ha ett modernt ledarskap, en arbetsplats som är anpassad efter arbetssätt med ett öppet inkluderande klimat. Med vår HR-policy och riktlinjer för arbetsmiljö eftersträvar vi att skapa en arbetsplats som möjliggör att medarbetarna känner sig delaktiga och får inflytande i beslutsfattandet. Policyn ses över årligen och revideras vid behov. För att följa upp graden av engagemang och välmående i organisationen genomför bolaget fyra gånger per år en mätning av employee Net Promoter Score (eNPS) om hur våra medarbetare anser sig kunna rekommendera Länsförsäkringar Jämtland som arbetsgivare till en utomstående. Utöver den mätningen genomför vi även årligen en mer omfattande medarbetarundersökning, Agerus som visar andelen medarbetare som anser att de har en hållbar prestationskultur, det vill säga att de har rätt villkor för att prestera. Vi mäter även ett Ledarskaps- och kommunikationsindex som visar vilken kommunikationskompetens våra medarbetare med personalansvar upplevs ha. En transparent och tydlig internkommunikation är en förutsättning för ett ledarskap som bidrar till goda prestationer. Varje mätning följs upp och genererar arbetsprocesser där vi arbetar vidare med resultaten både på grupp och bolagsnivå för att identifiera vilka driv respektive hinder våra medarbetare identifierat. Utifrån detta arbetar bolaget med att förbättra sig gällande hindren och bibehålla och utveckla det som framkommer som drivande faktorer.

Ledarskap

I syfte att utveckla ledarskapet har vi under året fortsatt genomföra ledarskapsprogram för alla chefer. Dessvärre har Covid-19 pandemin medfört att alla moment inte kunnat genomföras i den utsträckning som var tänkt. Målsättningen är fortsatt att skapa ett värderingsstyrt ledarskap som ännu tydligare bygger på tillit och delegering av ansvar. Arbetet fortsätter 2021.

Nya arbetssätt

Arbetet med våra nya arbetsplatser, VNA, innebär en förflyttning från ett fast arbetssätt till ett flexibelt och verksamhetsstyrt arbetssätt. Ett arbete som har intensifierats under året. Projektet syftar till att framtidssäkra bolaget, genom att kunna attrahera rätt kompetens samt skapa en arbetsmiljö som våra medarbetare ska trivas i, och en arbetsplats att längta till där alla kan prestera sitt allra bästa. Under 2020 har projektet gått in i byggfasen vilket även innefattat en tillfällig flytt till andra lokaler. Samtidigt med detta har arbetet med att utveckla arbetssätt, ledarskap och medarbetarskap fortsatt. Ett omfattande arbete med att välja hållbara alternativ vid byggnation och inredning har genomförts och projektet har även styrts utifrån hållbarhetsparametrar.

Attraktiv arbetsgivare	2018	2019	2020	Mål 2021	SDG
Frisknärvaro [%]	96	98,5	99	96,5	3.4
Hållbar prestationskultur [%] av medarbetare	47	62	67	67	8.8
Ledarskaps- och kommunikationsindex [%]	71	73	72	78	3.4
Employer Net Promoter Score (eNPS) [%]	14,7	34	39	40	3.4
Agerus [%]	47	62	67	68	3.4
Nyttjande av friskvård-/ideell timma [%]	-	-	79	80	3.4

Jämställdhet & mångfald

Vår verksamhet präglas av uppfattningen att alla har och ska tillförsäkras lika villkor, rättigheter och möjligheter, oavsett olikheter. Ovälkomna uppträdanden, exempelvis sexuella trakasserier eller annan kränkande särbehandling, ska omedelbart rapporteras, utredas och lämpliga åtgärder ska vidtas, vilket följs upp i den årliga medarbetarundersökningen samt i vårt visuellblåsningssystem. Läs mer om vårt visuellblåsarverktyg på s. 24. I vår policy med riktlinjer och rutiner för hantering av kränkande särbehandling tydliggörs vad den drabbade ska göra, vilket ansvar respektive chef samt HR-avdelningen har, hur utredningen ska gå till samt vilka åtgärder som ska göras enligt plan.

2019 införde vi en ny lönestrategi och samtalsmodell som bygger på våra lönekriterier och värdegrund. Under 2020 har denna modell utvärderats och förfinats efter inspel från bolagets medarbetare.

Könsfördelning	2018	2019	2020	Mål 2025	SDG
Kvinnor/män i styrelse [%]	62/38	62/38	70/30	*40-60/40-60	10.2
Kvinnor/män i ledningen [%]	28/72	28/72	28/72	*40-60/40-60	10.2
Kvinnor/män totalt [%]	54/46	54/46	55/45	*40-60/40-60	10.2

** Vi strävar efter att vara ett bolag som speglar vårt samhälle, och vi ska vara inkluderande ur alla perspektiv. För framtida rekryteringar så kommer fokus vara på mångfald ur alla perspektiv för att skapa en så bra bredd som möjligt i bolagets framtid, däribland är genusperspektivet givet. I bolagets företagsledning har vi inte ersättningsrekryterat eller utökat gruppen under 2020.*

Samhällsengagemang, samarbeten och sponsring

Målet med vårt samhällsengagemang är ett hållbart och levande län. Vi ska främja satsningar som bidrar till att öka psykisk hälsa, aktivt engagera oss i att skapa förutsättningar för integration och mångfald i samhället samt bidra till utvecklingen av näringslivet i Jämtland och Härjedalens län.

I vår strävan efter att fånga våra kunders intressen och behov lokalt, har vi under hösten samlat samtliga våra externa engagemang och aktiviteter i en "mappning" med huvudrubrikerna *Hållbarhet*, *Samhällsengagemang* och *Varumärke* och underkategorierna *Skadeförebyggande aktiviteter*, *Samverkan*, *Marknadsaktiviteter*, *Utmärkelser* och *stipendier* samt *Sponsring* fördelat på kommun och ort i respektive kommun. Denna statistik ska hjälpa oss att prioritera och fördela våra aktiviteter och insatser så att de leder mot vår strategi och vision.

Aktiv fritid

Under ett år som 2020 var det extra viktigt för oss att kunna bidra till en meningsfull och aktiv fritid samt en *schysst vardag* (som också är benämningen på vår avtalsgrund för sponsring). Därför valde vi att inte dra in eller dra tillbaka några sponsringspengar till våra sponsrade föreningar, istället utökade vi den genom att starta *Föreningshjälpen*. Föreningshjälpen syftade till att ge föreningar i länet ett extra bidrag för att kunna fortsätta bedriva sin verksamhet, totalt sökte och fick 81 föreningar i länet ta del av dessa pengar (dessa har vi lagt utanför vår strategiska förflyttning som redovisas i tabellen på nästa sida). Under året har vi varit tvungna att ställa in de flesta fysiska evenemang vi vanligtvis brukar genomföra i vår egen regi.

Integration och trygghet

Länsförsäkringars Forskningsfond är en forskningsstiftelse som ägs av länsförsäkringsgruppen där vi stödjer forskning som ligger nära människors vardagliga trygghet. Forskningsanslag ges till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå

med relevans för Länsförsäkringar och våra kunder. Alla resultat görs allmänt tillgängliga och på så vis bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling av hela samhället, exempelvis ökad trafiksäkerhet, trygghet i hemmet samt ökad psykisk hälsa.

För oss är det viktigt att alla ska känna sig välkomna och trygga i vårt län. Vi jobbar tillsammans i projekt för en tryggare vardag och ett inkluderande samhälle där alla får vara med. Genom Gnistan, en fond där eldsjälar kan söka pengar till sina idéer med syfte att underlätta integrationen av nyanlända, bidrar vi till att snabbt gå från tanke till handling och utveckla länet till att bli en bättre plats att leva på. På grund av rådande pandemi har det såklart varit svårt att genomföra de flesta av de initiativ som integrationsfonden syftar till, nämligen att skapa möten mellan människor som inte känner varandra. Vi är trots omständigheterna stolta över hur Gnistans stipendiater lyckats ställa om och anpassa sina initiativ. Under 2020 har Gnistan totalt delat ut 36 650 kr till 4 olika mottagare i Jämtland Härjedalen. Pengar har bland annat gått till matlagningskvällar för svenska och nyanlända kvinnor samt övningskörning med nyanlända.

Tillväxt & Näringslivsutveckling

Region Jämtland har tillsammans med länets åtta kommuner och ett antal privata företag startat upp ett regionalt tillväxtprojekt med målsättning att öka inflytten till länet med 400 nya hushåll. Projektet Tillväxt Jämtland bygger på att utveckla marknadsföring, tjänster och samarbeten som stödjer en arbetsgivares kompetensförsörjning. Ett annat mål är därför att 200 företag eller offentliga aktörer ska få hjälp att hitta rätt kompetens. Projektet är ett bra exempel på initiativ att öka antalet innevånare i länet, därför finns vi med som finansiär och aktiva i projektets styrgrupp.

Genom samarbeten i olika forum, kluster av företag och nätverk för företagande vill vi stimulera entreprenörskap, företagande och utveckling i Jämtland och Härjedalen. Ett ex är det strategiska beslut som vi fattade för ett par år sedan att gå in i aktivt partnerskap med de företagshubbar som etablerar sig runt om i länet. Att företagare utan behov av egna kontor och lager har en plats att mötas på, utbyta erfarenheter, kontaktnät och affärer är såklart en lysande idé på de flesta platser, men kanske än mer i glesbygd med långa avstånd. Att dessutom kunna nyttja denna möjlighet när du har din arbetsgivare på annan ort eller kanske tom i ett annat land ökar meningsfullheten med dessa Företagshubbar än mer.

I augusti lanserades *The Remote Lab* i Östersund. "Labbet" är en kunskapsnod och utvecklingshub för framtidens distansoberoende arbete. Vi ser kopplingar till såväl länets tillväxt, global omvärldsbevakning, forskning och kunskapsförsörjning med direkt nytta för vår egen affärsutveckling och våra framtida arbetssätt. Med detta som utgångspunkt tecknade vi ett tvådelat samverkansavtal med The Remote Lab. Distansoberoende arbete i ett län dit människor flyttar för livsstilens skull ser vi som nyckeln till ökad inflyttning med bibehållen sysselsättning för hållbar tillväxt och utveckling av Jämtland och Härjedalen som resultat.

Samhällsengagemang, samverkan & sponsring	2019	2020
Idrott & Hälsa [%]	51	44
Kultur & Samhälle [%]	32	16
Skola [%]	3	4
Näringsliv [%]	11	17
Miljö [%]	3	18

Utifrån våra nya riktlinjer vill vi göra en förflyttning mot skola, miljö, kultur och samhälle för att uppnå en jämnare fördelning av vårt samhällsengagemang. Med anledning av Covid-19 pandemin har framförallt engagemang inom kultur & samhälle uteblivit vilket tydligt syns i statistiken. Vi hade även ett stort skolprojekt på gång under 2020, "Lika olika" med jämlikhet och mångfald som tema. Även detta var tuunget att skjutas på framtiden med anledning av Covid -19.

Utmärkelser och stipendier

Vi vill uppmärksamma personer och företag i vårt län som bidrar till kreativitet, innovation och hållbarhet och som är goda förebilder för andra. Därför delar vi ut en rad stipendier och utmärkelser årligen. Vi har valt att samarbeta med Ung Företagsamhet i Jämtlands län där vi också delar ut priset Årets UF-företag i Jämtland. Vi tycker det är viktigt att inspirera unga personer att driva företag och hjälpa dem förbereda sig för arbetslivet. Andra stipendier som delas ut är Årets Ungdomsledare, Årets hållbara företag samt Årets bilplåtverkstad, det senare även det hållbarhetspris.

Fokusområdet Människor & samhälle bidrag till de Globala målen – Agenda 2030

Genom vårt eget skadeförebyggande arbete mot trafikskador och olyckor samt via forskningsfondens projekt kring oskyddad trafikant. och vårt interna arbete med att vara en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats bidrar vi till både mål 3.4 (stärka psykisk hälsa och motverka livsstilssjukdomar) och mål 3.6 (minska antalet trafikolyckor). Vi bidrar även till mål 3.4 genom vårt samhällsengagemang där vi bland annat uppmuntrar barn och ungdomar till fysisk aktivitet samt främjar satsningar som bidrar till att öka psykisk hälsa. Våra samhällsengagemangssatsningar på exempelvis integration och trygghet samt barn- och ungdomsverksamhet bidrar till mål 10.2 (att främja inkludering). Under 2020 har vi även slutfört vårt *Fotoprojekt* som syftar till att främja mångfald genom inkluderande foton där alla oavsett etnicitet, kön, ålder eller sexualitet kan känna igen sig.

Miljö- & klimatansvar

Vårt ekologiska och miljömässiga fokus handlar om att reducera vår direkta och indirekta klimatpåverkan och den biologiska mångfalden. Genom vårt skadeförebyggande arbete, med att ställa krav på leverantörer, våra riktlinjer för inköp och resor, klimatanpassning och en medveten kapitalförvaltning påverkar vi vår miljö positivt och minskar vår negativa klimatpåverkan.

Skadeförebyggande och skadereglering

Varje år inträffar ett stort antal skador som orsakar lidande och kostnader för våra kunder. Vi ser det som vårt ansvar som försäkringsbolag att verka för att förebygga dessa och vi vet att den bästa skadan för såväl människan som miljön är den som aldrig inträffar. Genom att arbeta skadeförebyggande kan vi bidra positivt ur såväl ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Vi lägger därför stor vikt vid skadeförebyggande insatser som ingår i vår långsiktiga strategi som tagits fram till 2025.

Under 2020 har de digitala informationskanalerna varit extra viktiga. I stort sett varje vecka har vi lagt ut skadeförebyggande tips på vår Facebook sida. Utöver det har det gjorts cirka 64 400 riktade utskick med skadeförebyggande information till våra privat-, lantbruks-, företags- och motorkunder. Vi har även genom pressmeddelanden skickat ut skadeförebyggande information gällande bland annat brand, snötryck och stöld.

Vi arbetar med lokala skadeförebyggande åtgärder där vi utifrån det geografiska informationssystemet (GIS) kan identifiera vilka risker som finns i olika geografiska områden. Utifrån informationen och identifieringen av risker i respektive område kan vi vidare informera invånarna, kommuner och myndigheter kring vilka risker som finns i ett specifikt område samt vilka åtgärder som bör göras för att förebygga dessa. Arbetet med att lägga in rätt uppgifter som rör fastighetsbeteckningar och fastighetsnycklar fortsätter under 2021. Dessa uppgifter blir viktigare framöver då vi kommer använda GIS (Geografiskt informationssystem) mer och mer i det skadeförebyggande arbetet.

Vi deltar aktivt i Forskningsfondens arbete framförallt när det gäller forskning kopplat till områdena skadeförebygg och skadereglering. Det kan vara exempelvis tester av tätskikt och vattenfelsbrytare eller mer faktabaserade undersökningar om vilken miljöpåverkan det får om vi använder begagnade delar vid reparation av bilar. Resultatet tar vi vidare och kommunicerar lokalt, både intern och externt. Under 2020 har vi även etablerat Forum Skadeförebygg som är en ny matrisfunktion där vi samlar huvuddelen av vårt skadeförebyggande arbete. Det som framförallt har gjorts under 2020 är att etablera funktionen och det har tagits fram en gemensam affärsplan och budget inför 2021 för de aktiviteter som ryms inom Forum Skadeförebygg.

Skadeförebyggande åtgärder	2018	2019	2020	Mål 2021	SDG
PRIVATKUNDER					
Genomförda Trygghetsgenomgångar	60*	128*	241**	250	12.2
FÖRETAGSKUNDER					
Skadeförebyggande besiktningar	100	104	65**	100	12.2
LANTBRUKSKUNDER					
Skadeförebyggande besiktningar	50	72	65**	100	12.2

*Ausaknad av resurs under större delen av året.

** Till följd av Covid-19 och FHM rekommendationer genomfördes ett antal av dessa digitalt

	2018	2019	2020	Mål 2021	SDG
Andel begagnat hos bilplåtverkstäderna [%]	16	19	19	bättre än snittet i LF-gruppen	12.4
Andel plastreparationer hos plåtverkstäderna [%]	28	24	25	bättre än snittet i LF-gruppen	12.4
Digitala skadeanmälningar egen affär [%]	28	32	34	bättre än snittet i LF-gruppen	12.4
Andel MEPS vid vattenskador	-	34	93	bättre än snittet i LF-gruppen	12.4

Brandsäkerhet

I det skadeförebyggande arbetet har vi identifierat att vi ska arbeta med att förebygga bränder och vattenskador i vårt län som ett viktigt bidrag till klimatet och naturen. Bränder är inte bara förödande för våra kunders trygga vardag utan är även kostsamma och har en allvarlig miljöpåverkan. En villabrand motsvarar ungefär fem varv runt jorden med en bensindriven bil i koldioxidutsläpp. Varje år tillgodoser vi därför våra kunder med ett stort antal brandsläckare och brandvarnare.

Miljöfarligt avfall

Under 2020 kunde vi erbjuda våra lantbrukskunder en möjlighet att återvinna miljöfarligt avfall och metallskrot. Erbjudandet gick under namnet Återvinningshjälpen och kunde genomföras genom ett samarbete med det lokala återvinningsföretaget Lundstams AB. Genom detta initiativ kunde vi återvinna 337 ton metallskrot och 25,6 ton farligt avfall, vilket motsvarar 642 ton i sparad Co2 vilket överträffade målsättningen på 500 ton Co2. Förutom att vi gjort en insats för miljön och klimatet berättar försäkringsrådgivarna att Återvinningshjälpen varit avgörande i vissa fall där försäkringstagaren tvekat vilket försäkringsbolag de ska välja. Återvinningshjälpen är unik ett unikt erbjudande för Länsförsäkringsgruppen och erbjuds inte av något annat försäkringsbolag.

Naturskador

2020 var ett relativt bra år ur ett naturskadeperspektiv. De naturskador som främst drabbade oss var vinter-, storm- och åsskador vilka tillsammans stod för 75% av naturskadorna. I vinterskador ingår frys- och snötrycksskador där frysskador stod för 76% av de totala vinterskadorna. Många av snötrycksskadorna ersattes ej då försäkringstagaren inte skottat taken eller för att byggnaden hade en konstruktion som inte klarade den snötyngd som gällande regler kräver. Stormarna under 2020 skadade byggnader medan skogen klarade sig bättre. Åsskadorna ökar i antal över tid, en del beror på att klimatet förändras men också för att vi har mer åskkänsliga produkter i våra hem och kontor. Under 2021 kommer information om hur man kan skydda sig mot åsskador att intensifieras. Skogsföryngringarna stod för 9 % av naturskadorna. När det gäller skogsföryngringar blir plantvården, ståndortsanpassning och val av planteringstidpunkt ännu viktigare i ett förändrat klimat. Under 2020 hade vi en handfull mindre skogsbränder i Jämtlands län. Detta mycket tack vare snabba och effektiva insatser från räddningstjänsten. Skador orsakade av översvämning var 12% av naturskadekostnaden, orsaken var till del kopplad till den snabba snösmältningen i fjällen, under våren, vilket orsakade höga vattenflöden.

Under 2020 påbörjades ett arbete med att producera informationsfilmer om naturskador, först ut var en film om höga vattenflöden för att under 2021 fortsätta med flera filmer. Tillsammans med Norra skogsägarna och Skogsstyrelsen ordnade vi träffar utomhus där vi informerade skogsägare om hur ett förändrat klimat påverkar skogen och hur man kan bruka skogen för att göra den mer motståndskraftig mot skador i ett förändrat klimat. Vi genomförde även ett Webinarium om naturskador tillsammans med Länsstyrelsen Jämtland, Östersunds Kommun och Fastighetsägarna.

Klimatriskanalys

Under 2020 genomförde vi en första workshop med att identifiera våra klimatrisker. 2021 kommer vi att genomföra en riskidentifiering som omfattar nutid, fram till 2030, och framtid, perioden 2040-2050. Riskidentifieringen ligger sedan till grund för en klimatriskanalys under 2022. För att kunna förutspå hur klimatet förändras har vi baserat riskidentifieringen och analysen på RCP (Representative Concentration Pathways) som visar på olika scenarier beroende på vilken strålningsdrivning som uppnås år 2100. Scenarierna är framtagna för att beskriva den osäkerhet som finns inför framtida utsläpp där vi kommer använda RCP 4,5 för att spegla ett stabiliseringsscenario samt RCP 8,5 för att visa på ett scenario med mycket höga växthusgasutsläpp. Om vi följer prognosen för RCP 8,5 skulle det innebära att vi i Jämtland vid prognostidens slut kommer ha ett temperaturklimat liknande det Skåne har idag.

Medvetna inköp

Vår vision om hållbart företagande sträcker sig vidare utanför vårt bolags gränser. Att i största möjliga mån säkerställa en hållbar leverantörskedja är väsentligt för att vi ska kunna leverera trygga och kvalitativa tjänster till våra kunder. Detta innebär att vi tar ansvar för att våra största leverantörer har en hög social standard med schyssta arbetsvillkor, en stabil ekonomi och god kreditvärdighet samt tar ansvar för den miljöpåverkan deras verksamhet ger upphov till. Vi vill att våra leverantörer delar våra värderingar och kan leva upp till vårt varumärke, både när det gäller vid såväl stora som små inköp av varor och tjänster.

Skadereparatörer

Vi har ingått avtal med ett stort antal lokala leverantörer som reparerar våra kunders egendomsskador. Exempelvis reparerar ett flertal plåtverkstäder i länet våra kunders bilar och lokala entreprenörer hanterar vattenskador och brandskador på fastigheter. Dessa leverantörer har en nära kontakt med våra kunder och representerar därmed oss i hög grad. Att de arbetar ansvarsfullt, noggrant och resurseffektivt har en betydlig påverkan på miljön och på kostnaden för kunden. Vi ställer därför höga krav och ger tydliga instruktioner gällande sådant som materialval, reparationsmetoder och återvinning. I våra avtal framgår det att leverantören ska tillämpa gällande miljölagstiftning samt ha ett aktivt miljöarbete. Om företaget i dagsläget inte arbetar utifrån miljömål, ska de ta fram dessa innan avtalet blir giltigt.

För att kontrollera att våra leverantörer uppfyller våra gällande miljö- och kvalitetskrav har vi rätt att genomföra slumpmässiga stickkontroller av en tredjepartsgranskare. Tredjepartsgranskning och stickprovskontroller genomförs årligen på samtliga av våra plåtverkstäder. Vid de fall där det framkommer brister utifrån stickkontrollerna skickar vi tillbaka detta till kunden så att verkstaden får göra arbetet på nytt på ett sätt där kraven uppfylls.

Eftersom en viktig leverantör är de plåtverkstäder som reparerar våra kunders fordonsskador har vi tagit fram ett program för miljö- och kvalitetscertifiering. Verksamheten ska enligt kraven för certifiering utvecklas i en gynnsam riktning när det gäller säkerhet, miljö, kvalitet och effektivitet. Sedan 2015 har vi även delat ut utmärkelsen Årets bilplåtverkstad, baseras på tre parametrar; andel begagnade delar i reparationer, andel plastreparationer och kundens bedömning av verkstaden. På detta sätt kan vi vidare hjälpa och motivera kunderna till att göra mer miljövänliga val.

Inför 2020 valde vi att säga upp alla befintliga byggentreprenörsavtal och informerade, via lokala träffar, våra entreprenörer att vi under 2020 kommer att teckna nya avtal där vi ställer krav på att de ska jobba utifrån Länsförsäkringars gemensamma arbetssätt bygg (GAB) och kalkylsystemet MEPS. Ett arbetssätt där vi framöver kommer att kunna mäta reparationernas miljöpåverkan samt ge kunden möjlighet att följa reparationsarbetet. Under 2020 har vi tecknat avtal med 21 entreprenörer vilka de flesta sedan tidigare redan var våra förtroendeentreprenörer. Vi har även fokuserat på att få in entreprenörer på fler områden i Länet, för att kunna minska avstånden och resorna, då dessa är miljö- och kostnadskrävande.

Vi hade som mål att till 2020 ta fram mätetal kring våra skadereparatörers klimatpåverkan. Detta både så att vi kan redovisa en större del av vår verksamhets totala klimatpåverkan, men även för att uppmuntra och inspirera våra verkstäder och entreprenörer så att vi tillsammans kan arbeta för en mer hållbar framtid. Detta förutsatte att funktionalitet utvecklades i kalkylsystemet MEPS för att möjliggöra uppföljning och fastställa utgångsläge för att sedan sätta mål på utveckling. Det finns ännu inte systemstöd i MEPS vilket innebär att vi varken har en baslinje att utgå ifrån eller möjlighet att mäta faktabaserad förflyttning utifrån baslinjen. Svensk Försäkring har inlett ett samarbete med IVL Svenska Miljöinstitutet om miljö-kalkylering. Under våren 2021 ska en förstudie vara klar avseende en lösning där man kombinerar data från MEPS med klimatdata. Baserat på den aktuella tidplanen är bedömningen att vi tidigast 2022 får möjlighet att mäta miljöpåverkan via MEPS.

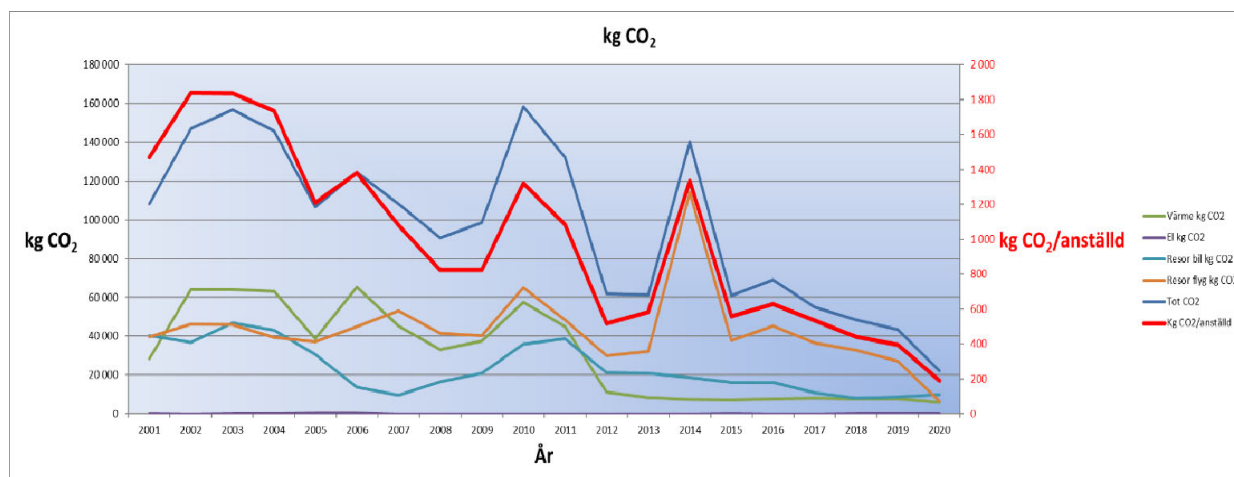
Inom området effektiva och transparenta institutioner har det under 2020 utvecklats en digital lösning som går under namnet Följa Skada. Lösningen innebär att kunder som drabbats av en fordonsskada eller byggskada hela tiden kan följa sitt skadeärende via dator, mobil eller surfplatta.

Riktlinjer för inköp

Under 2020 uppdaterade och fastställde vi vår inköbspolicy. I policyn stipulerar vi att alla typer av inköp och upphandlingar av varor och tjänster inom Länsförsäkringar Jämtland ska vara så hållbara som möjligt och i först hand stödja det lokala näringslivet och dess utveckling. Med hållbara inköp menas att miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekter ska beaktas. Vårt förhållande till leverantörer och samarbetspartners regleras i våra Etiska Riktlinjer och beskriver bland annat att upphandlingen av externa tjänster ska ske utifrån affärsmässiga principer. Vi ska alltid hålla en hög affärsetik, vilket innebär att anställda inte får utnyttja sin position otillbörligt eller ta emot otillåtna gåvor eller förmåner. Vid tillfälle för kontraktsskrivning med potentiella leverantörer för vi en dialog angående våra avtalsvillkor som bland annat inkluderar hållbarhetsfrågor och krav på miljöarbete. Under 2021 kommer en uppförandekod att tas fram för våra leverantörer.

Anpassning till klimatförändringar

Vi arbetar med åtgärder för att minska både länets och vår egen verksamhets klimatpåverkan. Detta genom att engagera oss i ett flertal initiativ och event som avser att höja kunskapsnivån och att skapa ett engagemang som leder till konkreta handlingar. Vår egen klimatpåverkan minskar vi genom främst medvetna inköp, resor och energiförbrukning.

Man kan tydligt se topparna 2010 och 2014 då vi genomförde konferensresor utomlands med bolaget. Årets siffror är inte jämförbara med tidigare årssiffror på grund av Corona-pandemin.

Vår verksamhets klimatpåverkan

Vårt övergripande miljömål är att minska utsläppen av växthusgaser. Vi följer därför årligen upp CO₂ utsläppen som vår egen verksamhet genererar. Inför 2020 tog vi fram mål kopplat till vår verksamhets klimatpåverkan genom att under året minska våra interna utsläpp med 10% samt minska antalet flygresor med 10%. På grund av Coronapandemin är årets CO₂-värden inte representativa att jämföras med tidigare års värden då vi begränsade alla ej nödvändiga lokala resor och ställde in nationella- och utrikesresor från april månad. Vi väljer dock att redovisa 2020 års siffror för att visa hur pandemin påverkat vår interna verksamhet avseende CO₂ utsläppen. Från mitten av september evakuerade vi även vårt kontor då vi genomför ombyggnation med anledning av projektet "Våra Nya Arbetsplatser". Detta innebär att inte heller våra CO₂ utsläpp orsakade av fastighetsdrift (el och värme) blir jämförbara med ett normalår. Inför ombyggnationen satte vi som mål att 70% av det byggmaterial som byggtreprenören väljer ska tillhöra grön kategori i byggvarubedömningen. Utfallet av detta kommer redovisas 2021 då bygget är färdigställt. Vår egen fordonsflotta består av fem poolbilar som alla är klassade som supermiljöbilar, samt tio miljöklassade förmånsbilar och två som hålls inom ramen för vårt eget krav på maximalt koldioxidutsläpp om 140 gram CO₂/km.

Fokusområdet Miljö och klimatansvars bidrag till globala målen

Genom att göra delreparationer, ställa krav på hantverkare och bilverkstäder att reparera med hållbara metoder samt arbeta med skadeförebyggande åtgärder bidrar vi till mål 12.2 och 12.4 att hushålla med resurser samt minska avfall. Även vårt aktiva arbete med att höja kunskapen internt om mer hållbara beteenden innebär att vi bidrar till detta mål. Vårt arbete med klimatanpassning tillsammans med kommuner, länsstyrelser och räddningstjänst har en tydlig koppling till mål 13.1 att öka motståndskraften för klimatförändringar. I och med att klimatförändringar är vår tids största utmaning är arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser samt att klimatanpassa vår egen och våra kunders vardag väldigt viktigt för oss. Där ser vi att vi även kan bidra till målet med våra tips och råd kring hur kunder kan minska risken av att drabbas av naturskador.

Ansvarsfulla kundrelationer & affärer

Som aktör i bank- och försäkringsbranschen är det en hygienfaktor för oss att vi bibehåller en ekonomisk stabilitet, säkerställer en hållbar kapitalförvaltning och att vi alltid agerar affärsetiskt. Vi har produkter och tjänster som ger ekonomisk trygghet både för privatpersoner och företag och prioriterar ett hållbarhetsarbete med tydlig koppling till vår affär och verksamhet, som därmed bidrar till lönsamhet och tydligt minskade skadekostnader.

Ansvarsfull rådgivning

Vi vill att våra kunder ska uppleva att vi erbjuder en ansvarsfull och personlig rådgivning. För att uppnå detta är det viktigt att vi upplevs som ett hållbart företag. Vi behöver också ta hänsyn till våra kunders olika behov i utvecklingen av våra kunderbjudanden och upprätthålla ett högt engagemang hos våra medarbetare. Vår affär är en affär för hållbarhet. Vår kommunikation präglas av skadeförebyggskunskap och trygghet för att påverka mot ett mer hållbart samhälle. Under 2021 kommer vi att utveckla och förbättra hela konceptet att skapa kommunikationskopplingen mellan vår verksamhet och hållbarhet.

Kunddialog

För att komma närmare våra kunder jobbar vi med kundinsikter genom två olika mätningar. Genom den första mätningen kan kunden välja att ge ett omdöme direkt efter en kontakt med oss. Detta fungerar som en systematisk och frekvent temperaturmätning på hur våra kunder upplever kontakten med oss och vårt engagemang i mötet.

Vår andra mätning ger en helhetsbild av hur våra kunder upplever oss, även de som vi kanske inte varit i kontakt med på lång tid. Denna bolagsövergripande kundundersökning genomfördes under slutet av augusti till september 2020 och totalt samlades 750 telefonintervjuer in. Resultatet på en hundragrading skala för Nöjd Kund Index (NKI) blev 75,2, vilket är ett oförändrat betyg från 2019 och kan tolkas som att våra kunder i genomsnitt är mycket nöjda med oss.

Våra guld kunder har sedan tidigare varit vår mest nöjda kundgrupp och är det fortsatt, dock har kundnöjdheten minskat något bland dem. Kunder som har varit i kontakt med oss är mycket positiva kring det bemötande som de fått och upplever en smidig handläggning. Vidare visar resultaten att det generellt upplevs som enkelt att vara kund hos oss och att vi mår om våra kunder. Vad gäller förbättringsområden känner vi igen många av dem sedan tidigare undersökningar. Kunderna efterfrågar bland annat mer personlig kontakt, hjälp med att säkerställa att de är rätt försäkrade samt mer skadeförebyggande tips.

Undersökningen visar även att vi har ett stort jobb att göra för att upplevas som mer engagerade i kundernas lokala samhälle, främst i kommunerna Bräcke, Härjedalen, Ragunda och Strömsund. Det finns ett stort engagemang för denna fråga bland våra medarbetare och vi kommer jobba aktivt med detta under 2021.

Guld kunder

Lofala kunder är strategiskt viktiga både för vår lönsamhet och vår kundnöjdhet. Enligt våra kundundersökningar utgör vår nöjdaste kundgrupp Guld kunder, vilket är en privatkund som både är boendeförsäkring- och bankkund med tillhörande sparande. En Guld kund belönas med exempelvis rabatt på försäkringar, ett kostnadsfritt bankkort och andra förmåner.

Kundnöjdhet och kundlojalitet	2018	2019	2020	Mål 2021	SDG
Nöjd Kund Index (NKI)	75,5	75	75,2	79	16.6
Engagemang [%]	89,5	92	92,5	94	16.6
Net Promoter Score (NPS) [%]	54*	50,9	50	55	16.6
Antal Guld-kunder [antal]	5 634	6 040	6 553	7000	-

* Resultatet 2018 är ej jämförbart pga förändring i sättet som kunden ska ange sitt svar.

Kundernas tillgång till våra bank- och försäkringstjänster	2018	2019	2020	Mål 2021	SDG
Svarstider Telefoni [%]	-	-	91	120 sek	16.6
Svarstider Mail/Säkra meddelanden [%]	-	-	91 (f)** 62 (b)***	24h	16.6
Antal kundbesök företag och lantbruksförsäkring (fysiska & digitala)	-	-	934 st* mål 2000	160st/månad	16.6
Korrekt utförd rådgivningsdokumentation [%]	-	-	93 (f)** 90 (b)***	90	16.6

* Pga rådande pandemirestriktioner ersatte telefonmöten icke fysiska besök

** försäkring

*** bank

Digital transformering

De digitala kanalerna hamnar allt mer i centrum i kundmötet vilket ger oss och våra kunder en möjlighet att mötas på ett effektivt sätt. Det mänskliga mötet kommer att finnas kvar, men det kommer att förändras. Eftersom uppgifter som tidigare hanterades manuellt nu kan skötas automatiskt blir vi betydligt mer effektiva. En ökad digitalisering gör det även möjligt för oss att informera våra kunder i rätt tid och på rätt sätt, vilket kan leda till mer värdeskapande kundrelationer. Detta innebär bland annat att kunder som tecknar en boende- eller bilförsäkring får skadeförebyggande tips, avtalsmässig information, erbjudanden med rätt tajming och med ett kvalitativt och lokalt innehåll.

Under året har vi fortsatt med digital avtalssignering till våra leverantörer för att underlätta processen för båda parter samt minska pappersanvändningen. Utöver det har vi fortsatt den interna digitaliseringen genom att även införa digitala lösningar vid exempelvis interna attester. Vi hade satt mål på att 35% av alla skadeanmälningar skulle göras digitalt, utfallet blev 34,1%. Ett nytt sätt att följa de digitala skadeanmälningarna är framtaget gemensamt i Länsförsäkringsgruppen, inte minst för att möjliggöra benchmark. Med den mätmetoden har vi en andel på 44% digitalt anmälda skador och enligt benchmark låg vi på placering 2 av 23 länsförsäkringsbolag. För 2021 har vi satt mål på att 50% av skadeanmälningarna ska göras via de digitala kanalerna.

Under 2020 robotiserades ytterligare två processer inom AO Försäkring: adressändring för företagskunder samt hantering av felfällningar i Vägtrafikregistret av fordonsförsäkringar. Robotiseringen av dessa två processer beräknas initialt ge en besparing om 20 arbetstimmar i månaden vilket kan komma att öka ytterligare senare om omfattningen av robotiseringen utökas till fler moment.

Ansvarsfulla och hållbarhetsinriktade investeringar

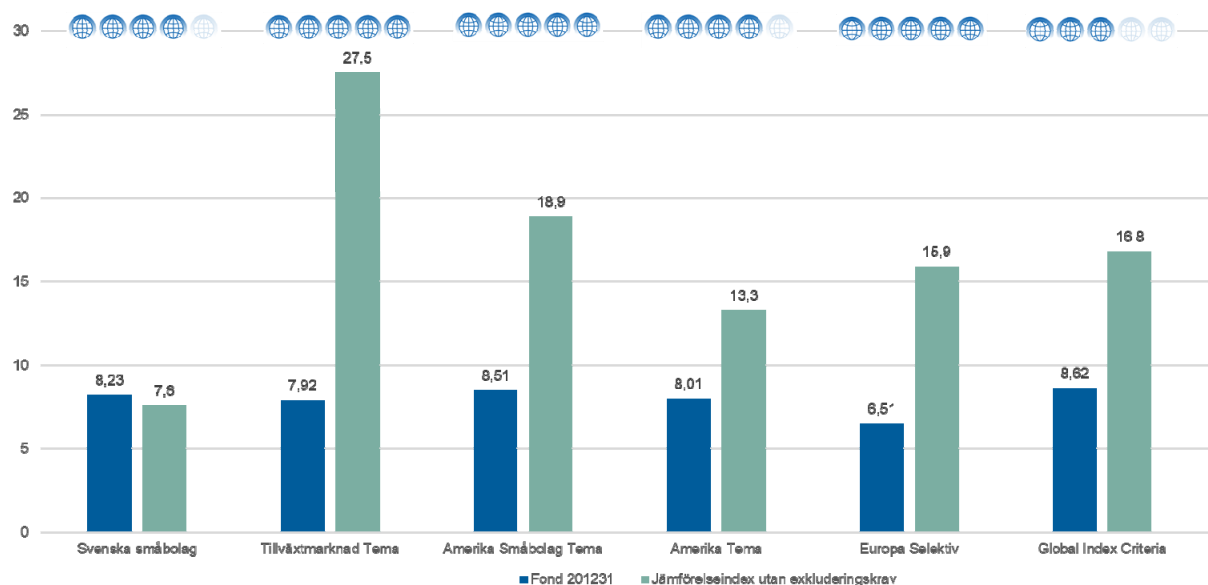
Vi vill uppnå en positiv tillväxt men inte på bekostnad av en sund lönsamhet. Bolagets övergripande mål är att säkerställa att vid varje tillfälle kunna uppfylla åtagandet gentemot försäkringstagarna. För att kunna uppfylla detta är det viktigt att våra placeringar görs både aktsamt och med ett balanserat risktagande. Målsättningen för vår kapitalförvaltning ska vara att eftersträva en stabil avkastning över tid och bidra till hållbarhetsinriktade överenskommelser såsom Parisavtalet avseende klimatet och ett urval av FN:s globala mål. För att uppnå detta anser vi att det är viktigt att ta hänsyn till varje placeringens hållbarhetsprestanda. Utgångspunkten är att bolag som aktivt arbetar med hållbarhet, exempelvis genom miljö- och etikfrågor eller aktivt arbetar med omställning mot mer hållbar produktion, skapar bättre förutsättningar för en långsiktigt god utveckling.

Placeringsriktlinjer

Vi investerar en stor del av vårt kapital i noterade aktie- och räntefonder som har innehav i bolag över hela världen. Det medför en ökad risk för oss att någon av dessa bolag har verksamheter som kränker mänskliga rättigheter, agerar korrupt eller på annat sätt inte agerar hållbart. För att minska denna risk arbetar vi i enlighet med FN:s principer för hållbara försäkringar (PSI) och riktlinjer för ansvarsfulla investeringar (PRI). De förvaltare som vi anlitar har skrivit under PRI samt FN-initiativet Global Compact och innehav som kan associeras till en kränkning av dessa konventioner ska avyttras. Två gånger om året görs en genomlysning av fondernas bolagsinnehav utifrån UN Global Compacts fyra principiella områden mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och korruption. De förvaltare vi anlitar integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor- vilka vanligen benämns ESG-i sina investeringsprocesser, analyser och investeringsbeslut. Tillvägagångssättet kan skilja sig åt beroende på vilka tillgångsslag som är aktuella och väljer bort, väljer in och bedriver påverkansarbete beroende på förvaltningsinriktning.

Vi har en placeringsriktlinje och etiska riktlinjer som revideras årligen och tydliggör att kapitalförvaltningen ska arbeta för en god avkastning och samtidigt bidra till ett mer hållbart samhälle. Under året har ett arbete påbörjats i Länsförsäkringsgruppen om en gemensam syn på ansvarsfulla investeringar. Bland annat har förslag tagits fram på principer för hur kapitalförvaltningen kan behöva arbeta för att uppfylla framtida lagkrav avseende bland annat rapportering och uppföljning av ansvarsfulla investeringar. Utifrån detta arbete har vi uppdaterat vår placeringspolicy under året och kommer under 2021 att även se över placeringsriktlinjen och arbetsinstruktioner.

Genom vårt nära samarbete med fondförvaltarna kan vi även stämma av våra placeringars koldioxidavtryck jämfört med liknande fonder på marknaden. Utöver att mäta fondernas klimatpåverkan, tilldelas fonderna ett hållbarhetsbetyg i form av 1 till 5 glober. Antalet glober som fonden tilldelas baseras på börsföretagens risktagande för att råka ut för skandaler, oavsett branschtillhörighet fem glober innebär lägst riskapitit.

Fondernas koldioxiduttryck mätt i ton CO₂/msek omsättning

Utöver ovanstående investeringar investerar vi även i länsförsäkringsgruppens egen aktiefond, Länsförsäkringar Sverige Aktiv som har fyra hållbarhetsglober och är dessutom Svanenmärkt. De Svanenmärkta fonderna syftar till att fondförvaltaren ska använda kapitalet och ägandet för att påverka de företag som fonden investerar i att utvecklas i en mer hållbar riktning. Länsförsäkringar Jämtland investerar också i räntefonder. De räntefonder som finns i vår placeringsportfölj innehåller gröna obligationer enligt nedan:

Fonder	2019	2020
Företagsobligationsfond	28,4%	28,24%
Företagsobligationsfond IG	19,7%	20,8%
Institutionell Korträntefond	10%	14,6%
Ränteavkastningsfond	13,7%	19,6%

Länsförsäkringar Jämtland är tillsammans med ett antal länsförsäkringsbolag ägare i Humlegården Fastigheter AB (publ). Bolaget äger, förvaltar och utvecklar främst kontorsfastigheter i Stockholmsregionen. Humlegårdens affärsidé är att skapa långsiktiga och hållbara värden för kunder och ägare genom att utveckla och förvalta egna kommersiella fastigheter. Bolagets långsiktiga mål är att uppnå klimatneutralitet till år 2045 och minska energianvändningen med 32 % till 2030. Bolagets hållbarhetsstrategi består av fyra fokusområden: samarbeten, fastigheter, stadsmiljöer och medarbetare. Bolaget har högt ställda ambitioner inom respektive område. Humlegårdens hållbarhetsstrategi tar avstamp i tre grundprinciper som ska genomsyra allt hållbarhetsarbete oavsett fokusområde: Skapa förutsättningar, Begränsa påverkan och Driva utvecklingen. De har även förtydligat hur långsiktiga mål och hållbarhetsstrategins fokusområden är kopplade till de Globala målen. Humlegården fastigheter har varit medlem i UN Global Compact sedan den 17 maj 2017 och skickar årligen in en CoP (Communication on Progress) till FN som beskriver bolagets bidrag till hållbar utveckling. Humlegården har som strategi att öka andelen gröna obligationer och även andelen gröna banklån och 85 procent av bolagets totala finansiering är grön. Målsättningen är att nå 100 procent senast år 2021. Fastigheterna i förvaltningsbeståndet miljöcertifieras också enligt den internationella standarden BREEAM In-Use, med ambitionen att som lägst uppnå nivån Very Good inom förvaltningsdelen av certifieringen och andelen miljöcertifierade fastigheter uppgår till 95% av LOA (lokalarea).

Hällefors Tierp Skogar AB är ett skogsbolag där Länsförsäkringar Jämtland är delägare tillsammans med andra länsförsäkringsbolag. Hällefors Tierp Skogar har som mål att uthålligt och med hänsyn till skogens alla värden förvalta skogsinnehavet så att ägarna får god avkastning och att samhället kan utvecklas positivt. Detta innebär att bolaget vill slå vakt om en hög produktion av värdefullt virke samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras och utvecklas.

Bolagets skogsbruk är certifierat enligt FSC:s och PEFC:s svenska skogsbruksstandarder som bidrar till att konsumenter kan välja skogsprodukter som baseras på råvara från uthålligt brukade skogar. FSC och PEFC är ledande organisationer som utvecklar standarder för uthålligt skogsbruk. De balanserar och tar hänsyn till produktion, miljö och sociala aspekter kopplade till skogsbruk och handel med skogsprodukter.

Lansa Fastigheter AB är ytterligare ett bolag som ägs av länsförsäkringsbolag och där Länsförsäkringar Jämtland är en av åtta delägare. Lansa Fastigheter har ett tydligt mål att vara marknadens mest gröna bostadsbolag och genom att förvärva, förvalta och utveckla moderna bostadsfastigheter bidra med samhällsengagemang i storstadsområden och regioner i tillväxt. Lansa Fastigheters vision är "Det gröna fastighetsbolaget som får människor att känna sig stolta". Lansa verkar för en långsiktig hållbarhet inom miljöområdet och skall säkerställa minimal miljöpåverkan. Därför köper bolaget bland annat all elenergi via gröna elavtal, leverantörer och samarbetspartners ska vara ISO14001 certifierade eller uppvisa likvärdiga krav och alla nyproduktioner eller ombyggnationer ska uppfylla något av de etablerade miljöcertifieringarna.

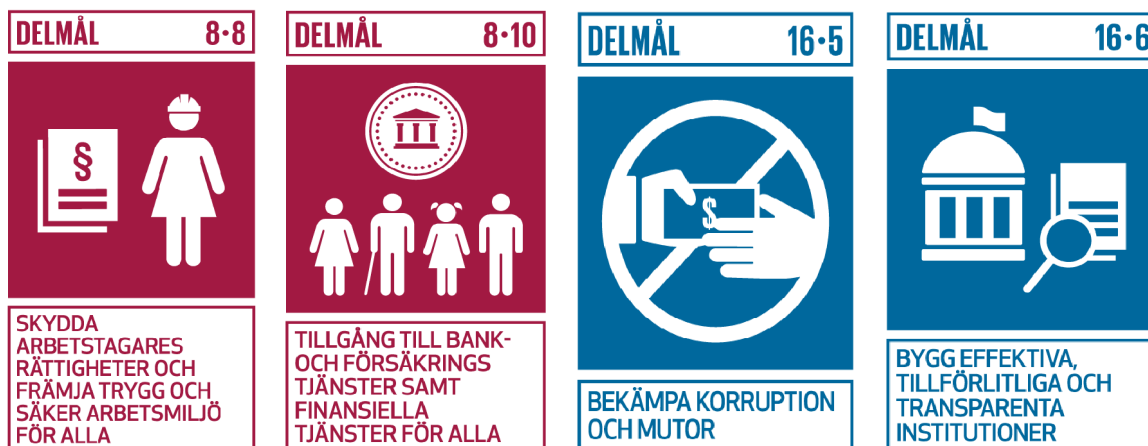
Affärsetik

För att upprätthålla ett gott förtroende för vår verksamhet och finansmarknaden som helhet är det viktigt att vi har tydliga rutiner och riktlinjer avseende hantering av oegentligheter, både internt som externt. Om medarbetare har misstankar om oegentligheter som exempelvis rör brottslighet, liv och hälsa, arbetsmiljö, mutor och otillåtna förmåner eller allvarliga former av trakasserier och diskriminering kan vända sig till sin chef eller dennes överordnad. Misstankar kan också rapporteras till Compliance eller vd på valfritt sätt. Om medarbetaren önskar vara anonym så finns det även möjlighet till det. Våra etiska riktlinjer identifierar vad som anses vara tillåtna respektive otillåtna förmåner eller gåvor.

Under 2020 har vi arbetat med att utforma en *Uppförandekod* som ska inkludera etiska riktlinjer. Koden ska omfattas av en utbildning och årlig genomgång av samtliga anställda. Båda dessa förbättringar kommer att implementeras under 2021.

Fokusområdet Ansvarsfulla affärer & kundrelationer koppling till globala målen

Genom att tillgängliggöra finansiella tjänster, stötta lokala entreprenörer och ställa krav på våra bolagsinnehav samt leverantörer vill vi främja en ekonomisk tillväxt med schyssta arbetsvillkor i enlighet med mål 8.8 samt 8.10. Våra rutiner och riktlinjer avseende hantering av oegentligheter är viktiga för att upprätthålla ett gott förtroende och vara en tillförlitlig bank- och försäkringsverksamhet. Genom att ha detta på plats och att arbeta med att förhindra penningtvätt i kreditgivning, men även genom att utbilda våra anställda inom dessa frågor, bidrar vi till mål 16.5 och 16.6. Vi är även transparenta kring våra försäkringsvillkor och de krav vi ställer på leverantörer och bolag vi investerar i gällande mutor och korruption.

Resultat och ekonomisk ställning

Premier

Premieinkomsten brutto uppgår till 547,9 (514,9) Mkr vilket är högre än föregående år. Den faktiska ökningen i premieinkomst jämfört med 2019 består både av premiejusteringar och av beståndsförändringar. Sammanlagd premieinkomst brutto framgår av följande tabell (Mkr).

Premieinkomst brutto	2020	2019
Direkt försäkring		
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	110,3	106,7
Företag, lantbruk, fastighet	160,7	147,9
Motorfordon	143,9	136,1
Trafik	67,0	67,2
Olycksfall	23,0	20,8
Summa direkt försäkring	504,9	478,7
Mottagen återförsäkring	43,0	36,2
Summa egen affär	547,9	514,9

Ersättningen för premier för avgiven återförsäkring uppgick till -53,5 (-48,9) Mkr och premieintäkten för egen räkning uppgick till 480,4 (460,8) Mkr.

Marknad

Förändringarna i Länsförsäkringar Jämtlands försäkringsbestånd framgår av nedanstående tabell.

Antal försäkringar	2020	2019
Hem, villa, villahem, fritidshus, båt	44 166	43 617
Företag, lantbruk, fastighet	15 339	15 024
Motorförsäkring	81 997	79 490
Olycksfall	16 292	15 925
Summa direkt försäkring	157 794	154 056
Liv	21 629	21 903
Djur	29 269	28 859
Summa förmedlad försäkring	50 898	50 762
Summa direkt och förmedlad försäkring	208 692	204 818

Skador

Skadekostnaden brutto uppgick till 369,7 (386,9) Mkr. I denna kostnad ingår skaderegleringskostnader med 41,0 (40,7) Mkr. Återförsäkrarens andel av skadekostnaden var 0,8 (13,7) Mkr och skadekostnaden netto blev 370,5 (373,2) Mkr.

Skadeprocenten totalt för egen räkning (f.e.r) uppgick till 77,1 (81,0) procent. Skadeprocenten f.e.r exklusive skadelivräntor blev 74,8 (79,2) procent och för den direkta affären f.e.r blev skadeprocenten 74,6 (78,9) procent. Den genomsnittliga skadeprocenten för den direkta affären under den senaste femårsperioden uppgår till 76,0(78,1) procent. Länsförsäkringar Jämtlands skadefrekvens totalt 2020 för den direkta affären blev 106(113) skador per 1 000 försäkringar.

Avvecklingen av tidigare års avsättningar för oreglerade skador f.e.r i den direkta affären resulterade i ett totalt avvecklingsresultat om 7,0 (-10,7) Mkr, vilket har minskat årets skadekostnad. Exklusive skadelivräntor är

avvecklingsresultatet f.e.r i den direkta affären 16,7 Mkr (-4,1 Mkr) Avvecklingsresultatet för mottagen återförsäkring, är -0,1 (3,0) Mkr. Det totala avvecklingsresultatet f.e.r exklusive skadelivräntor är 16,6 (-1,1) Mkr.

Kapitalförvaltning

Den direkta kapitalavkastningen efter avdrag för kostnader uppgick till 10,6 (31,9) Mkr. Orealiserade värdeförändringar netto i placeringstillgångarna blev sammantaget 232,1 (397,4) Mkr. Den totala kapitalavkastningen uppgick till 242,7 (429,4) Mkr.

Verkligt värde på Länsförsäkringar Jämtlands placeringstillgångar, inklusive likvida medel, uppgick vid verksamhetsårets slut till 3 416,1 (3 174,1) Mkr enligt följande struktur (Mkr).

	2020 Verkligt värde	Andel %	2019 Verkligt värde	Andel %
Byggnader och mark	101,4	3	92,2	3
Aktier i intressebolag	778,9	22,8	728,7	22,9
Aktier och andelar	1 736,3	50,8	1 542,8	48,6
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739	21,6	732	23
Lån m.m.	0	0	0	0
Summa placeringstillgångar exkl. likvida medel	3 355,6		3 095,7	
Likvida medel	60,5	1,8	77,9	2,5
Summa placeringstillgångar inkl. likvida medel	3 416,1	100	3 173,6	100

Resultat

Försäkringsrörelsens tekniska resultat i koncernen uppgick till 14,9 (-31,4) Mkr efter beslutad återbäring. Totalkostnadsprocenten uppgick till 98,8 (101,7) procent, varav skadeprocent 77,1 (81,0) procent och driftkostnadsprocent 21,7 (20,7) procent.

Resultat för finansrörelsen och förmedlad affär uppgick till 231,0 (407,3) Mkr. Det sammanlagda resultatet blev 234,0 (370,0) Mkr före skatt. Efter skatt uppgick årets resultat till 207,8 (332,0) Mkr.

Resultatet av årets verksamhet och den ekonomiska ställningen den 31 december 2020 för koncernen Länsförsäkringar Jämtland och moderbolaget framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter.

Redovisningsprinciper

Länsförsäkringar Jämtland tillämpar, från och med 2010, i sin koncernredovisning fullt ut de av EU antagna internationella redovisningsstandarder IFRS (International Financial Reporting Standards) samt tolkningar av dessa utgivna av IFRS Interpretations Committee, såsom de godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU.

Moderbolaget upprättar sin redovisning enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag samt RFR 2, Redovisning för juridiska personer. Detta innebär att moderbolaget i de flesta fall tillämpar motsvarande IFRS som i koncernredovisningen. Den största avvikelserna gäller redovisning av fastigheter.

Femårsöversikt

Uppgifterna avser koncernen.

Belopp i Mkr	2020	2019	2018	2017	2016
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	480,4	460,8	453,4	436,3	417,8
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	11,7	18,2	17,4	12,4	27,5
Försäkringsersättningar f.e.r.	-370,5	-373,2	-337,3	-341,1	-355,3
Driftkostnader	-104,1	-95,2	-85,1	-78,8	-76,8
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	17,5	10,6	48,4	28,8	13,2
Återbäring	-	-40,0	0	0	1,6
Övriga tekniska kostnader	-2,6	-2,0	-1,6	-1,9	-2,9
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	14,9	-31,4	46,8	26,9	11,9
Återstående kapitalavkastning	231	407,3	78,2	190,3	123,8
Övriga intäkter och kostnader	-11,9	-5,9	1,6	-2,1	-9,1
Resultat före dispositioner och skatt	234,0	370,0	126,6	215,1	126,6
Årets resultat	207,8	332,0	119,4	166,3	110,7
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar verkligt värde	3 355,6	3 095,7	2 561,7	2 470,5	2 234,1
Premieinkomst f.e.r.	494,4	465,9	458,8	447,9	421,9
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 131,0	1 102,0	1 046,6	1 013,1	965,7
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 208,5	2 000,4	1 591,3	1 434,4	1 268,1
Uppskjuten skatt	228,3	205,4	240,7	280,2	231,3
S:a konsolideringskapital	2 436,8	2 205,8	1 832,0	1 714,6	1 499,4
Konsolideringsgrad i procent	493	473	399	384	355
Kapitalbas	2 335,5	2 134,3	1 720,6	1 599,9	1 342,7
Minimikapitalkrav (MCR)	289,4	254,5	171,3	175,3	174,9
Solvenskapitalkrav (SCR)	1 157,6	1 017,8	685,2	701,2	699,6
Nyckeltal försäkringsrörelsen					
Skadeprocent*	77,1	81,0	74,4	78,2	85,0
Driftkostnadsprocent	21,7	20,7	18,8	18,1	18,4
Totalkostnadsprocent	98,8	101,7	93,2	96,3	103,4
Kapitalavkastning i procent					
Direktavkastning	0,3	0,3	0,6	0,3	0,3
Totalavkastning	7,9	16,1	3,9	9,2	7,2

*Skadeprocent exklusive skadelivräntor i direkt och mottagen affär uppgår för 2020 till 74,8 % (79,2 %).

2019 års siffror i översikten har räknats om för jämförelse, se ytterligare information not 1.

2018-2016 års siffror är inte omräknade med hänsyn tagen till rättelse av fel, se ytterligare information i not 1

För definition av poster i femårsöversikten se avsnittet Ord och uttryck inom skadeförsäkring.

Verksamhetens risker och riskhantering

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna har Länsförsäkringar Jämtland tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Huvudsyftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna identifieras, att riskvärdering är oberoende och att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna. Detta är viktigt för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder.

Försäkringsrisker

Länsförsäkringar Jämtlands riskportfölj bedöms vara väl balanserad. Försäkringsrisken återspeglas i Länsförsäkringar Jämtlands skadeprocent f.e.r. som för senaste femårsperioden i genomsnitt utgör 79,2 (80,2) procent. Mottagen återförsäkring innehåller till större delen svensk affär. Största enskilda risk i mottagen återförsäkring utgör den i affären ingående Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i kärnförsäkringspoolen uppgår till 550 000 euro.

Den avgivna återförsäkringsaffärens syfte är främst att minska försäkringsrisken. Länsförsäkringar Jämtlands självbehåll per risk och per skadehändelse 2020 är enligt nedanstående tabell

Självbehåll (Mkr)

	2020	2019
Brand egendom	9,0	9,0
Katastrof egendom	9,0	9,0
Ansvar egendom	2,0	2,0
Motorfordon	1,0	1,0
Trafik	1,5	1,5
Båt	0,5	0,5

För 2020 är självbehållen oförändrade jämfört med 2019.

Marknadsrisker

Marknadsrisken definieras som risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. I marknadsrisk ingår aktiekursrisk, valutakursrisk, ränterisk och fastighetsrisk.

Aktiekursrisken är den enskilt största marknadsrisken. Totala aktieexponeringen i koncernen är 2 519 Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i LFAB-aktier, aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB samt i aktiefonder. Genom att placera i flera olika geografiska regioner minskar den totala aktiekursrisken.

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier. Sammanlagda värdet vid årets slut var 730 Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

Verkligt värde på räntebärande placeringstillgångar utgjorde vid räkenskapsårets utgång 739 Mkr. Ränterisken på tillgångarna påverkar resultatet med cirka 12,6 Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 1,7 år.

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 101,4 Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena går ned till följd av olika omvärldsförändringar. Risken är dock begränsad då direktägda fastigheter utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Utöver försäkringsrisker och marknadsrisker har Länsförsäkringar Jämtland identifierat riskområdena: operativ risk, motpartsrisk, likviditetsrisk samt risker i övrig verksamhet. Ytterligare beskrivning av risker finns i not 2.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämman förfogande står balanserat resultat, kronor 1 204 620 854 samt årets vinst, kronor 140 203 687, tillsammans kronor 1 344 824 541.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att till bolagets satsning fond för samhällsengagemang avsätta kronor 5 000 000 och att disponibla vinstmedel kronor 1 339 824 541, balanseras i ny räkning.

Resultaträkning koncernen

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Tkr	Not	Koncernen 2020	Omräknat* 2019
Försäkring			
Premieinkomst	3, 29	547 891	514 870
Premier för avgiven återförsäkring		-53 459	-48 942
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-14 000	-5 079
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		480 432	460 849
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	11 660	18 241
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-367 520	-373 535
Återförsäkrars andel		44 859	10 620
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-2 214	-13 387
Återförsäkrars andel		-45 621	3 063
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-370 496	-373 239
Driftkostnader	6, 27	-104 124	-95 199
Övriga tekniska kostnader	7	-2 588	-2 030
Återbärning		-	-40 000
Summa försäkring		14 884	-31 378
Kapitalavkastning			
Kapitalavkastning, intäkter*	8	17 941	35 082
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 676	-3 176
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	176 898	320 874
Andelar av resultat intresseföretag*	10	51 520	72 761
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-11 660	-18 241
Summa kapitalavkastning		231 023	407 300
Förmedlad affär			
Provisionsintäkter	11	41 658	46 980
Provisionskostnader	11	-53 589	-52 930
Summa förmedlad affär		-11 931	-5 950
Resultat före skatt		233 976	369 972
Skatt på årets resultat*	26	-26 215	-38 022
Årets resultat*		207 761	331 950
Rapport över totalresultat för koncernen			
Årets resultat		207 761	331 950
Övrigt totalresultat		-	-
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag*		-1 270	350
Poster som inte kan omföras till årets resultat			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag*		-8	3465
Summa övrigt totalresultat		-1 278	3 815
Årets totalresultat*		206 483	335 765

*Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse

Resultaträkning moderbolaget

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

tkr	Not	Moderbolaget 2020	Omräknat* 2019
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	3, 29	547 891	514 870
Premier för avgiven återförsäkring		-53 459	-48 942
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-14 000	-5 079
		480 432	460 849
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	11 660	18 241
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-367 520	-373 535
Återförsäkrarens andel		44 859	10 620
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-2 214	-13 387
Återförsäkrarens andel		-45 621	3 063
		-370 496	-373 239
Driftkostnader	6, 27	-104 168	-95 231
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		17 428	10 620
Övriga tekniska kostnader	7	-2 588	-2 030
Återbäring		-	- 40 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring		14 840	-31 410

ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Kapitalförvaltning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	21 812	39 084
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 676	-3 176
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	160 802	276 093
Kapitalförvaltningens resultat		178 938	312 001
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-11 660	-18 241
Återstående kapitalavkastning		167 278	293 760
Övriga intäkter och kostnader	11	-11 931	-5 950
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		170 187	256 400
Bokslutsdispositioner			
Upplösning/Avsättning till periodiseringsfond		-	14 642
Lämnade koncernbidrag		-3 871	-4 014
Resultat före skatt		166 316	267 028
Skatt på årets resultat*	26	-26 112	-41 155
Årets resultat*		140 204	225 873
Rapport över totalresultat för moderbolaget (tkr)		2020	2019
Årets resultat		140 204	225 873
Övrigt totalresultat		-	-
Årets totalresultat		140 204	225 873

*Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse

Resultatanalys moderbolaget

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat, tkr	Totalt 2020	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r. (not RA 1)	480 432	20 609	103 808	123 833	138 003	53 110	439 364	41 068
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	11 660	1 351	959	1 540	977	2 677	7 504	4 156
Försäkringsersättningar f.e.r. (not RA 2)	-370 496	-21 502	-77 035	-98 783	-99 378	-40 640	-337 337	-33 159
Driftkostnader	-104 168	-6 548	-25 437	-36 290	-22 798	-12 826	-103 898	-270
Återbäring	-	-	-	-	-	-	-	-
Övriga tekniska kostnader	-2 588					-2 588	-2 588	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	14 840	-6 089	2 295	-9 700	16 805	-266	3 046	11 794
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2019	-31 410	-10 673	-3 664	-7 968	-16 700	43	-38 962	7 553
Avvecklingsresultat								
Avvecklingsresultat brutto	22 002	-4 506	-5 513	14 505	6 286	11 292	22 064	-62
Återförsäkrares andel	-15 039	2 613	196	-9 361	-497	-7 990	-15 039	-
Avvecklingsresultat f.e.r.*	6 963	-1 893	-5 317	5 144	5 789	3 302	7 025	-62
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring								
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-232 206	-10 616	-53 873	-64 506	-66 793	-31 363	-227 151	-5 055
Oreglerade skador	-1 128 154	-102 736	-44 030	-108 720	-27 296	-510 919	-793 701	-334 453
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	-1 360 360	-113 352	-97 903	-173 226	-94 089	-542 282	-1 020 852	-339 508
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	236 508	7 988	-	7 015	35	221 470	236 508	-

* Avvecklingsresultat exklusive skadelivräntor uppgår till 16 619 tkr.

Noter till resultatanalys

NOT RA 1, tkr	Totalt 2020	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	547 891	22 965	110 287	160 691	143 941	67 013	504 898	42 993
Premier för avgiven återförsäkring	-53 459	-1 337	-4 459	-32 741	-1 330	-13 592	-53 459	-
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-14 000	-1 019	-2 020	-4 117	-4 608	-311	-12 075	-1 925
Premieintäkt f.e.r.	480 432	20 609	103 808	123 833	138 003	53 110	439 364	41 068

NOT RA 2, tkr	Totalt 2020	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Utbetalda försäkrings- ersättningar före avgiven återförsäkring	-367 520	-11 589	-77 114	-97 284	-102 787	-59 947	-348 720	-18 800
Återförsäkrares andel	44 858	3	196	17 707	453	26 499	44 858	-
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	-2 213	-12 829	-117	5 253	3 578	16 261	12 146	-14 359
Återförsäkrares andel	-45 621	2 913	0	-24 459	-622	-23 453	-45 621	-
Försäkringsersättning f.e.r.	-370 496	-21 502	-77 035	-98 783	-99 378	-40 640	-337 337	-33 159

Rapport över finansiell ställning

tkr	Not	Koncern 2020-12-31	Omräknat* 2019-12-31
TILLGÅNGAR			
Andra immateriella anläggningstillgångar	12	8 744	2 595
Rörelsefastigheter	13	83 925	75 253
Förvaltningsfastigheter	13	17 500	17 000
Materiella anläggningstillgångar	19	9 169	6 494
Placeringar i intresseföretag*	14, 28	778 943	728 700
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	23,24,25	236 508	282 129
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	256	62
Aktier och andelar*	15,18	1 736 254	1 543 252
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16,18	739 352	731 766
Fordringar avseende direkt försäkring	17	193 861	179 691
Fordringar avseende återförsäkring		14 564	1 764
Övriga fordringar		37 276	36 195
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	26 725	25 320
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 542	11 106
Likvida medel		60 469	77 864
SUMMA TILLGÅNGAR		3 947 088	3 719 191

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Balanserade vinstmedel		2 000 742	1 668 411
Årets resultat		207 761	331 950
Eget kapital	21	2 208 503	2 000 361
Försäkringstekniska avsättningar	22-25	1 367 467	1 384 147
Avsättning för uppskjuten skatt*	26	228 335	205 402
Övriga avsättningar		2 792	2 331
Skulder avseende direkt försäkring		13 372	12 040
Övriga skulder		51 462	49 325
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		75 157	65 585
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 947 088	3 719 191

*Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse

Balansräkning

tkr		Moderbolaget	Omräknat*
TILLGÅNGAR	Not	2020-12-31	2019-12-31
Andra immateriella tillgångar	12	8 744	2 595
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	13	84 146	75 518
Placeringar i koncern- och intresseföretag*	14,28	783 145	732 902
Fordringar koncernföretag		342 959	316 655
Andra finansiella placeringstillgångar			
- Aktier och andelar*	15,18	934 844	829 222
- Obligationer och räntebärande värdepapper	16,18	739 352	731 766
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	256	62
Summa		2 884 702	2 686 125
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	22-25	236 508	282 129
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	17	193 861	179 691
Fordringar avseende återförsäkring		14 564	1 764
Övriga fordringar		37 235	36 186
Summa		245 660	217 641
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	19	9 169	6 494
Kassa och bank		59 975	77 469
Summa		69 144	83 963
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	26 725	25 320
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 542	11 106
Summa		30 267	36 426
SUMMA TILLGÅNGAR		3 475 025	3 308 879

Balansräkning, forts.

tkr		Moderbolaget	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2020-12-31	2019-12-31
Eget kapital	21		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Reservfond		8 850	8 850
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		1 204 621	977 089
Årets resultat		140 204	225 873
Summa		1 353 675	1 211 812
Obeskattade reserver			
Utjämningsfond		22 260	22 260
Säkerhetsreserv		458 494	458 494
Periodiseringsfond		19 533	19 533
Summa		500 287	500 287
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	232 206	218 206
Oreglerade skador	23,24,25	1 128 154	1 125 941
Återbäring		7 107	40 000
Summa		1 367 467	1 384 147
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för uppskjuten skatt*	26	122 241	99 411
Övriga avsättningar		2 792	2 331
Summa		125 033	101 742
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		13 372	12 040
Övriga skulder		36 385	29 474
Skulder koncernföretag		3 654	3 797
Summa		53 411	45 311
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		75 152	65 580
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 475 025	3 308 879

*Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen, tkr	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2019-01-01	1 471 881	119 383	1 591 264
Omföring av föregående års resultat	119 383	-119 383	
Rättelse av fel*	73 332		73 332
Justerat ingående eget kapital	1 664 596	-	1 664 596
<i>Årets totalresultat</i>			
Årets resultat		331 950	331 950
Årets övriga totalresultat	3 815	-	3 815
S:a årets totalresultat	3 815	331 950	335 765
Utgående eget kapital 2019-12-31	1 668 411	331 950	2 000 361

Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2020-01-01	1 668 411	331 950	2 000 361
Omföring av föregående års resultat	331 950	-331 950	-
Skattefordran omprövning tax 2019	1 659		1 659
<i>Årets totalresultat</i>			
Årets resultat		207 761	207 761
Årets övriga totalresultat	-1 278	-	-1 278
S:a årets totalresultat	-1 278	207 761	206 483
Utgående eget kapital 2020-12-31	2 000 742	207 761	2 208 503

Moderbolaget, tkr	Bundet kapital Reservfond	Fritt eget kapital Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2019-01-01	8 850	855 656	48 101	912 607
Disposition av 2018 års resultat		48 101	-48 101	-
Rättelse av fel*		73 332		73 332
Omräknat eget kapital 2019-01-01	8 850	977 089		985 939
Årets resultat			225 873	225 873
Årets övriga totalresultat				
Summa årets totalresultat				
Utgående eget kapital 2019-12-31	8 850	977 089	225 873	1 211 812
Ingående eget kapital 2020-01-01	8 850	977 089	225 873	1 211 812
Disposition av 2019 års resultat		225 873	- 225 873	-
Skattefordran omprövning tax 2019		1 659		1 659
Årets resultat			140 204	140 204
Årets övriga totalresultat				
Summa årets totalresultat				
Utgående eget kapital 2020-12-31	8 850	1 204 621	140 204	1 353 675

Se not 21 för ytterligare information och uppdelning bundet och fritt eget kapital i koncernen.

*Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse

I koncernen redovisas inte resultatandelar på intresseföretag i kapitalandelsfond. Skälet är att det i årsredovisning för juridisk person inte finns någon kapitalandelsfond eftersom intresseföretag värderas till verkligt värde.

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

tkr	Not	Koncernen 2020	2019	Moderbolaget 2020	2019
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner		233 976	373 787	170 187	256 400
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	KA 1	-170 282	-363 417	-106 624	-246 028
Betald skatt		-5 383	-10 239	-5 383	-10 239
Betald återbäring		-32 893		-32 893	
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder		25 419	131	25 288	133
Förändring i finansiella placeringstillgångar		-12 212	-95 000	-12 212	-95 000
Förändring av rörelsefordringar		-32 907	581	-32 875	581
Förändring av rörelseskulder		8 100	-4 086	8 100	-4 086
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-11 601	-98 374	-11 700	-98 372
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		- 6 654	-4 050	-6 654	-4 050
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		859	0	859	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-5 794	-4 050	-5 794	-4 050
Finansieringsverksamheten					
		-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-	-	-	-
Årets kassaflöde		-17 395	-102 424	-17 494	-102 422
Likvida medel vid periodens början		77 864	180 288	77 469	179 891
Likvida medel vid periodens slut		60 469	77 864	59 975	77 469
Not KA 1					
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet					
Avskrivningar		7 430	5 713	7 474	5 757
Andelar av resultat i intresseföretag		-51 520	-72 761	-	-
Realiserade värdeförändringar		-8 917	-26 006	-8 917	-26 006
Orealiserade värdeförändringar		-175 620	-324 690	-160 802	-276 094
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r		61 834	16 403	61 384	16 403
Netto övriga upplupna kostnader och intäkter		7 457	7 183	7 457	3 171
Avsättning till återbäring		0	40 000	0	40 000
Övriga justeringar		-10 946	-9 259	-13 670	-9 259
Summa:		-170 282	-363 417	-106 624	-246 028

Noter till de finansiella rapporterna

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2020 och avges per den 31 december 2020. Den avser Länsförsäkringar Jämtland, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Östersund. Adressen till huvudkontoret är Prästgatan 18, Östersund och organisationsnummer är 593200-1828. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 31 mars 2021. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställande på stämman den 22 april 2021. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

NOT 1 Redovisningsprinciper

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notföreteckningen både koncernen och moderbolaget. Samtliga beloppsuppgifter anges i tkr, avrundade till närmaste tusental, om inte annat framgår.

Överensstämmelse med normgivning och lag

De finansiella rapporterna och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med av EU antagna internationella redovisningsstandarder International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningar av dessa utgivna av IFRS Interpretations Committee, såsom de antagits av EU. Därutöver tillämpas också Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL). Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2019:23 inklusive rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner från Rådet för finansiell rapportering.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Upprättande av redovisning i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av intäkter, kostnader, tillgångar, skulder och ansvarsförbindelser. Ledningens bedömningar och uppskattningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa bedömningar och uppskattningar.

Bedömningar och uppskattningar ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om den endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Osäker skatteposition

Länsförsäkringsbolagens gemensamma utredning om styrningen av Länsförsäkringar AB visar på att styrningsformerna medför, och har alltid medfört, att Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB. Innehavet borde redan från början ha klassificerats som intresseföretag redovisningsmässigt och därmed ha klassificerats skattemässigt som näringsbetingat innehav.

Länsförsäkringar Jämtland har gjort bedömningen att det är mer sannolikt än inte att den skattemässiga rättelsen av klassificeringen kommer att godtas och redovisar därmed ingen uppskjuten eller aktuell skatt på innehavet i Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Jämtland avser att begära omprövning av deklarationen för inkomstår 2018 avseende då erhållen utdelning.

Se avsnitt *Rättelse av fel* för information om effekten på de finansiella rapporterna av rättelsen.

Rättelse av fel

Länsförsäkringar Jämtland har sedan förvärvet av Länsförsäkringar AB redovisat innehavet som aktier och andelar och därmed skattemässigt som lagertillgång. En gemensam utredning om styrningen av Länsförsäkringar AB är nu slutförd. Den visar på att styrningsformerna medför, och har alltid medfört, att Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB, oavsett röstandel. Se även not 14 Aktier och andelar i intresseföretag. Innehavet skulle redan från början ha klassificerat som intresseföretag redovisningsmässigt och därmed ha klassificerats skattemässigt som näringsbetingat innehav, istället för som aktier och andelar. Denna redovisning är en tillämpning av redovisningsnormer som gäller sedan lång tid tillbaka och hanteras som rättelse av fel i enlighet med IAS 8 "Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel". I koncernredovisningen tillämpas kapitalandelsmetoden för intresseföretag och rättelsen medför ändrad värderingsgrund från verkligt värde till kapitalandel.

Övergången till kapitalandelsmetoden innebär att, istället för verkligt värde, redovisas aktierna i Länsförsäkringar AB till ett värde som motsvarar koncernens andel i intresseföretagets eget kapital. Hembudsförbehåll på LFAB-aktien medför att det verkliga värdet likställs med Länsförsäkringar Jämtlands andel av Länsförsäkringar AB-koncernens egna kapital. Koncernens andel av intresseföretagets resultat redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" och koncernens andel av intresseföretagets övrigt totalresultatposter redovisas i Övrigt totalresultat. Tidigare redovisades verkligt värdeförändringen som "Kapitalavkastning".

Den skattemässiga klassificeringen av innehavet i Länsförsäkringar AB är näringsbetingat, varför någon skattepliktig temporär skillnad inte föreligger. Länsförsäkringar Jämtlands bedömning per 2020-12-31 är att det är mer sannolikt än inte att den skattemässiga behandlingen kommer att godtas. Detta medför att tidigare redovisad och betald skatt samt uppskjuten skatt återförs.

Rättelsen har skett genom en retroaktiv omräkning och påverkar de olika posterna i resultat- och balansräkning enligt nedanstående. Det redovisade värdet har inte påverkats av rättelsen.

Koncern

Rapport till finansiell ställning (Utdrag)

Tkr	2019-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-12-31 (omräknat)	2018-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-01-01 (omräknat)
TILLGÅNGAR						
Aktier och andelar i intresseföretag	6 469	722 231	728 700	6 469	645 655	652 124
Aktier och andelar	2 265 483	-722 231	1 543 252	1 814 865	-645 655	1 169 210
SKULDER						
Uppskjuten skatteskuld	- 294 509	89 107	-205 402	-240 712	73 332	-167 380
Påverkan på nettotillgångar	1 977 443	89 107	2 066 550	1 580 622	73 332	1 653 954
Balanserade vinstmedel inklusive periodens resultat	1 911 254	89 107	2 000 361	1 591 264	73 332	1 664 596
Påverkan på balanserade vinstmedel inklusive periodens resultat	1 911 254	89 107	2 000 361	1 591 264	73 332	1 664 596

Resultaträkning (Utdrag)

Tkr	2019-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-12-31 (omräknat)
Kapitalavkastning	411 115	-76 576	334 539
Andelar av resultat i intresseföretag	0	72 761	72 761
Resultat före skatt	411 115	-3 815	407 300
Skatt på årets resultat	-53 797	15 775	-38 022
Årets resultat	319 990	11 960	331 950

Rapport över totalresultatet

Tkr	2019-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-12-31 (omräknat)
Årets resultat	319 990	11 960	331 950
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag*	0	350	350
<i>Poster som inte kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag*	0	3 465	3465
Summa övrigt totalresultat för året	0	3 815	3 815
Årets totalresultat	319 990	15 775	335 765

Moderbolag

Balansräkning (Utdrag)

Tkr	2019-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-12-31 (omräknat)	2018-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-01-01 (omräknat)
TILLGÅNGAR						
Aktier och andelar i intresseföretag	327 326	722 231	1 049 557	229 256	645 655	874 911
Aktier och andelar	1 551 453	-722 231	829 222	1 328 622	-645 655	682 967
SKULDER						
Uppskjuten skatteskuld	-188 518	89 107	-99 411	-131 588	73 332	-58 256
Påverkan på nettotillgångar	1 690 261	89 107	1 779 368	1 426 290	73 332	1 499 622
Balanserade vinstmedel inklusive periodens resultat	1 122 705	89 107	1 211 812	912 607	73 332	985 939
Påverkan på balanserade vinstmedel	1 839 850	89 107	1 928 957	1 549 859	73 332	1 623 191

inklusive periodens resultat

Resultaträkning (Utdrag)

Tkr	2019-12-31	Ökning/ (minskning)	2019-12-31 (omräknat)
Skatt på årets resultat	-56 930	15 775	-41 155
Årets resultat	210 098	15 775	225 873

Nya och ändrade standarder och tolkningar

Nya och ändrade standarder och tolkningar som trätt i kraft bedöms inte haft någon väsentlig inverkan på Bolagets finansiella rapporter 2020.

Finansinspektionen (FI) har den 13 oktober 2020 beslutat om ändringar i föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23, ändringsföreskrift 2020:24).

Föreskrifterna ersätter de tidigare tillämpade FFFS 2015:12. Ändringarna innebär att FI tar bort kravet på att onoterade företag som upprättar koncernredovisning ska tillämpa internationella redovisningsstandarder. På detta sätt anpassar FI föreskrifterna till de koncernredovisningsbestämmelser för onoterade företag som gäller enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL). FI tar även bort kravet på att delårsrapporter ska sändas in till FI.

Ändringarna trädde i kraft den 1 december 2020 och kan tillämpas på koncernredovisningar som upprättats för räkenskapsår som avslutas den 31 december 2020. Länsförsäkringar Jämtland har valt att i denna årsredovisning upprätta koncernredovisning i enlighet med internationella redovisningsstandarder.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

Vid upprättandet av Bolagets finansiella rapporter per 31 december 2020 finns det standarder och tolkningar som publicerats av International Accounting Standards Board (IASB) men ännu ej trätt i kraft. Inga av dessa förväntas ha någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter med undantag av de som följer nedan:

IFRS 9-Finansiella instrument

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering och värdering av finansiella tillgångar och skulder. Den fullständiga versionen av IFRS 9 gavs ut i juli 2014 och är antagen av EU. Den ersätter de delar av IAS 39 som hanterar klassificering, redovisning och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 behåller en blandad värderingsansats men förenklar denna ansats i vissa avseenden. Det kommer att finnas tre värderingskategorier för finansiella tillgångar; upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde över övrigt totalresultat och verkligt värde över resultaträkningen. Hur ett instrument ska klassificeras beror på företagets affärsmodell och instrumentets karaktäristika. Det finns en möjlighet att värdera finansiella tillgångar till verkligt värde över resultatet för tillgångar som annars inte skulle gjort det i fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen ("Fair value option"). Koncernen har tillämpat möjligheten att skjuta på tillämpningen av IFRS 9 till 31 december 2022. För Länsförsäkringar Jämtland kommer ändrad standard inte att påverka resultat och ställning nämnvärt.

IFRS 17-Försäkringsavtal

IFRS 17 har ännu inte antagits av EU men föreslås träda i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2023. Finansinspektionen har nu klargjort att IFRS 17 inte får tillämpas i juridisk person och den blir frivillig att tillämpas i onoterade försäkringskoncerner och koncerner med finansiella holdingbolag som tillämpar ÅRFL. Länsförsäkringar Jämtland bedömer att koncernen inte kommer att tillämpa denna standard när den träder i kraft.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, vänta ha någon inverkan på koncernen.

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oregrerade skador för året. Använda räntesatser för beräknad kapitalavkastning utgörs av medelvärdet för en sjuårig respektive tioårig statsobligation de senaste fem åren för olycksfalls- och trafikaffär samt av medelvärdet för 90-dagars statsskuldsväxlar för övrig affär. Vid låga räntenivåer kan anpassning av dessa värden ske för att motsvara en rimlig avkastning över tid beaktat kapitalförvaltningens förväntade avkastning. I bokslutet 2020 är anpassningen cirka +1 % på ovanstående räntenivåer.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterbolag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterbolagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventalförpliktelser. Anskaffningsvärdet för dotterbolagsaktierna respektive rörelsen utgörs av summan av de verkliga värdena per förvärvsdagen för erlagda tillgångar, uppkomna eller övertagna skulder och för emitterade eget kapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna. Förvärvsrelaterade kostnader vid rörelseförvärv redovisas enligt IFRS 3 som kostnader i resultaträkningen i de perioder då de uppkommer och tjänsterna erhålls. Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden överstiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ redovisas denna direkt i resultaträkningen.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen. Vanligtvis genom andelsinnehav 20–50 procent av röstetalet. Ett betydande inflytande föreligger även vid ett röstetal under 20 procent när det klart kan påvisas att ett betydande inflytande finns utifrån en samlad bedömning av fakta och omständigheter i det enskilda fallet. Se rättelse av fel för ytterligare

information. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget.

Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Jämtland erbjuder och förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, dvs. när tjänsten utförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder tas upp i balansräkningen när Länsförsäkringar Jämtland blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger. Detta gäller även då faktura ännu inte mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av finansiell tillgång.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av finansiella skulder.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto. I dessa fall presenteras posterna netto. För alla räntebärande finansiella instrument, även de som värderas till verkligt värde, redovisas faktiska ränteintäkter och räntekostnader. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar och skulder redovisas, separat från tillgången eller skulden som räntan belöper på.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde. Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificerats som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen, består av verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, t.ex. courtage för dessa instrument, kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets verkliga värde inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av finansiella instrument av hur de har klassificerats enligt nedan. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 18.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen

Länsförsäkringar Jämtland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier och obligationer) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat, förutom i de fåtal fall när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier såsom t.ex. LFAB ingår i denna utvärdering.

Det är därför Länsförsäkringar Jämtlands bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger mer relevant redovisningsinformation för läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Jämtland alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom (i) när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och (ii) när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier och andelar i andra företag än koncernföretag samt obligationer och räntebärande papper.

Aktier och andelar i koncernföretag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov prövas regelbundet.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar eller övriga skulder.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderas om det finns objektiva indikationer att lån eller fordringar är i behov av nedskrivningar.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av skulder till kreditinstitut och övriga skulder. Finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektiva ränta som beräknades när skulden togs upp.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlätas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Verkligt värde på finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom att använda värderingstekniker, t.ex. nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Jämtlands innehav i Länsförsäkringar AB (LFAB) har värderats till verkligt värde, på basis av aktiernas substansvärde, vilket motsvarar aktiernas kapitalandelsvärde i koncernen. Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB äger andelar i fastighetsbolagen Humlegården och Lansa Fastigheter AB som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus övervärdet i fastigheter. Övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde med avdrag för dess koncernmässigt bokförda värde, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största påverkan på värderingen av fastigheterna är en ökning av avkastningskravet. Humlegården och Lansa Fastigheter AB klassificeras som nivå 3-innehav i not 18.

Länsförsäkringar Jämtland fastigheter AB äger aktier Hällefors Tierp Skogar AB. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av bolagets eget kapital plus övervärde i skogsinnehavet. Ett externt värderingsföretag har värderat skogsinnehavet utifrån en sammanvägning av ortsprismetod och avkastningsvärdering. Även detta innehav klassificeras som nivå 3 innehav i not 18.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

Övriga tillgångar

Rörelsefastigheter

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i koncernen rörelsefastigheter till verkligt värde vilket motsvaras av anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Rörelsefastigheter redovisas i balansräkningen för koncernen och avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Rörelsefastigheterna skrivs av enligt reglerna för komponentavskrivning. Detta innebär att fastigheternas anskaffningsvärde delas upp i ett antal komponenter som skrivs av under olika förväntade nyttjandeperioder.

Rörelsefastigheternas uppdelning i komponenter har huvudindelningen byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperiod varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 20-100 år för dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats som ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme	100 år
- Yttertak, fasad, fönster	50 år
- Stomkompletteringar, innerväggar	40 år
- Installationer el, VVS	40 år
- Inre ytskikt, maskinell utrustning	20 år

Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet.

Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbyte. Reparationer kostnadsförs löpande.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Förvaltningsfastigheter redovisas i koncernens balansräkning till verkligt värde. Det verkliga värdet baseras helt och hållet på värderingar av utomstående oberoende värderingsmän med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värdering av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Värdering sker normalt årligen. Om det under löpande år föreligger indikationer på väsentliga värdeförändringar på fastigheterna sker en omvärdering av de aktuella fastigheterna i samband med kvartalsrapporteringen till Finansinspektionen.

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på förvaltningsfastigheterna har fastställts med en tillämpning av ortsprismetod, utifrån redovisade jämförelseköp. Såväl orealiserade som realiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Tillkommande utgifter för förvaltningsfastigheter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med utgiften kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Kostnader som avser utbyten av hela eller delar av identifierade komponenter av fastigheten aktiveras liksom utgifter för helt nya komponenter. Reparationer av förvaltningsfastigheter kostnadsförs i samband med att kostnaden uppkommer.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Jämtland till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången.

Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år beroende på typ av tillgång. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella tillgångar

Materiella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och förvaltningsfastigheter) prövas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

Redovisning av försäkringsavtal

Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkringsavtal. Kontrakt som inte överför betydande försäkringsrisk redovisas som finansiella instrument, där eventuella tjänstekomponenter skiljs ut och redovisas separat som intäkter. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Jämtland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Jämtlands försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid samt att korrigering görs utifrån ett antagande om viss annulation i terminspremierna.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftkostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftkostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivåttillägg. Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Återbäring och rabatter

Återbäring lämnas år då resultatet medger detta. Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid period efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. Återbäring redovisas i resultaträkningen under rubriken "Återbäring och rabatter".

Förlustprövning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna provas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader.

De framtida kassaflödena har beräknats med diskontering. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader

som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på tolv månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventualförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av tidpunkt för betalning är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventualförpliktelse är ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Dessa redovisas som en skuld eller avsättning först när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, annars lämnas endast upplysningar om deras förekomst i not.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Pensioner

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer som huvudregel IFRS och de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernredovisningen. Moderbolaget behöver därutöver beakta och upprätta årsredovisning i enlighet med Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2019:23 samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. De mest väsentliga principiella avvikelserna mellan moderbolagets redovisning och koncernens redovisningsprinciper redovisas nedan.

Byggnader och mark

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i moderbolaget förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt

hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen under posten Driftkostnader.

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter skrivs av enligt bedömd nyttjandeperiod. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Tillämpad avskrivningsmetod och bedömd nyttjandeperiod omprövas vid varje årsslut. Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Samtliga fastigheter redovisas under byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Utdelningar redovisas som intäkter i kapitalförvaltningen. Prövning för nedskrivning av andelarnas värde görs när en indikation finns på att värdet minskat. Andelar i intresseföretag redovisas i moderbolaget till verkligt värde.

Obeskattade reserver

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2. Koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt som bokslutsdisposition redovisas i resultaträkningen. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som utdelning i resultaträkningen. Lämnade koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas som investering i aktier i dotterföretag och erhållna koncernbidrag som utdelning.

NOT 2 Risker och riskhantering

Inledning

Länsförsäkringar Jämtlands resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, dels av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten. Denna not omfattar en beskrivning av bolagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Riskhanteringssystem

Syftet med Länsförsäkringar Jämtlands riskhanteringssystem är att identifiera, övervaka, mäta och styra samtliga risker som bolaget är exponerat för och som kan ha en väsentlig påverkan på bolagets resultat och ställning, både försäkringsrisker och finansiella risker. Riskhanteringssystemet säkerställer att verksamheten har en god intern kontrollmiljö med tydliga ansvarsområden, rapporteringsrutiner, mandat och risktoleranser så att rätt nivå på risktagande uppnås. Ett viktigt syfte är också att säkerställa att det finns en betryggande solvens i förhållande till riskerna.

Länsförsäkringar Jämtlands sätt att hantera risktagandet bygger på tydligt definierade ansvarsområden och väl fungerande processer. Riskpolicy anger de övergripande ramarna för riskhanteringssystemet, bolagets riskstrategi och aptit på risk. Utöver det finns styrdokument som styr riskbedömning och riskurval vid införsäkringstillfället och kapitalförvaltningen. Vidare finns en riskmodell där risker inom olika områden kvantifieras. Nedan anges en översikt av risker som bolagets verksamhet ger upphov till.

Skadeförsäkringsrisk Premierisk Reservrisk Katastrofrisk Annulationsrisk	Livförsäkringsrisk Livfallrisk Driftkostnadsrisk Omprövningsrisk	Marknadsrisk Ränterisk Aktierisk Fastighetsrisk Spreadrisk Valutarisk Koncentrationsrisk i placeringstillgångar	Motpartsrisk Motpartsrisk utom placeringstillgångarna Motpartsrisk inom placeringstillgångarna
Operativ risk • Interna oegentligheter • Extern brottslighet • Anställningsförhållanden och arbetsmiljö • Affärsförhållanden • Skada på fysiska tillgångar • Avbrott och störning i verksamhet och system • Transaktionshantering och processtyrning	Affärsrisker Strategisk risk Intjäningsrisk Ryktesrisk (varumärkesrisk)	Likviditetsrisk inkl finansieringsrisk	Övriga risker Hållbarhetsrisk Framväxande risker
		Compliance och legala risker	

Organisation av riskarbetet

Ansvaret för Länsförsäkringar Jämtlands riskhanteringssystem ligger ytterst hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokument. Styrelsen får löpande rapportering om hur riskerna utvecklas. Styrelsen har inrättat tre utskott: finansutskott, ersättningsutskott och risk- och revisionsutskott. Styrelsen har dessutom en oberoende granskningsfunktion (internrevision) till sitt förfogande.

I finansutskottet ingår två styrelseledamöter och vd. Ekonomichef är adjungerad till finansutskottet. Finansutskottet har bland annat till uppgift att löpande följa utvecklingen av tillgångarna och ta fram förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. I ersättningsutskottet ingår styrelsens ordförande samt ytterligare en bolagsstämmovald ledamot. Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen och ska utarbeta förslag till styrelsens beslut om ersättning och övriga villkor för verkställande direktören. Risk- och revisionsutskottet ska bland annat utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, övervaka bolagets finansiella rapportering och effektiviteten i bolagets interna kontroll, regelefterlevnad och riskhantering. Funktionen för internrevision ska genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen medverka till kontroll av att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer.

Bolagets vd har det övergripande operativa ansvaret för riskhanteringen. Ansvaret delegeras till respektive chef inom verksamheten som ansvarar för att händelser och risker inom respektive ansvarsområde identifieras, värderas och hanteras. I arbetet med riskhantering har bolaget även en riskbedömningskommitté, koordineringsansvarig för intern kontroll och de centrala funktionerna riskhantering och regelefterlevnad. Funktionerna riskhantering och regelefterlevnad är direkt underställd vd.

Riskbedömningskommittén har till uppgift att skapa riktlinjer och beslutsordning som leder till att bolaget får ett ur risksynpunkt bra försäkringsbestånd.

Länsförsäkringar Jämtland har dessutom en funktion för säkerhet som har till uppgift att löpande arbeta med operativa säkerhetsfrågor och ett väl fungerande miljöledningssystem, vars syften är att hantera och begränsa risktagande inom dessa områden.

Centrala funktioner

Funktionen för riskhantering har till uppgift att övervaka bolagets riskhanteringssystem och följa upp verksamhetens löpande riskhantering samt rapportera en samlad bild av bolagets risker till ledning och styrelse.

Riskhanteringsfunktionen är även en stödjande och rådgivande funktion till verksamheten i arbetet med riskhantering.

Funktionen för regelefterlevnad följer upp att bolaget arbetar enligt gällande regler och har bl.a. till uppgift att bevaka förändringar i de externa regelverken. Funktionen för regelefterlevnad rapporterar regelbundet till styrelse och vd, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolaget uppfyller gällande regler och normer.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Funktionen för internrevision ska kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen och kontrollen av bolaget.

Rapportering av risk

Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker och verksamhet utvecklas via ett flertal olika rapporter från verksamheten och de centrala funktionerna.

Bolaget strävar efter att ha en effektiv intern och extern rapportering av information samt att informationssystemen levererar fullständiga, tillförlitliga, och relevanta uppgifter i rätt tid om bolagets verksamhet och de risker som bolaget är exponerat för.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på bolagets kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Sedan flera år har Länsförsäkringar Jämtland arbetat med ett kapitalmål för bolagets kapitalstyrka formulerat på grundval av kapitalkravsreglerna för Solvens II.

Av tabellen nedan framgår bolagets kapitalbas, totala kapitalkrav samt kapitalkvot enligt Solvens II regelverket.

	2020-12-31	2019-12-31
Totalt kapitalkrav	1 158	1 031
Kapitalbas	2 335	2 151
Kapitalkvot	202 %	209 %

I samband med den årliga affärsplaneringen, genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt med kapital och likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida eventuella kapitalbehov. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen får en ökad gemensam kunskap för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera risker eller anskaffa nytt kapital. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Bolaget har på en övergripande nivå bestämt en risktolerans som uttrycks som en lägsta nivå på kvoten mellan kapitalbas och solvenskapitalkravet (benämns solvenskapitalkvot). Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten vara minst 150 procent. Utöver att besluta den övergripande risktoleransen beslutar även bolagets styrelse även besluta om bolagets kapitalmål vilket uttrycks som ett intervall mellan en övre och undre målnivå.

Kapitalmållets syfte är att spegla bolagets kapitalbehov samt säkerställa att bolaget har tillräckligt med kapital för att kunna möta ett negativt scenario (exempelvis fallande tillgångspriser och/eller en negativ utveckling av bolagets affär) utan att riskera att understiga beslutad risktolerans.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets försäkringsverksamhet generar skadeförsäkringsrisk och den kan i huvudsak delas in i fyra riskområden; premierisk, reservrisk, annullationsrisk och katastrofrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats relativt likvida.

Premierisk

Premierisk avser risken för förluster i nytilkommande affär, beroende på antingen större skadebetalningar än beräknat eller på att premieintäkterna blir lägre än beräknat. Premierisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel kan vara att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat exempel är att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys är otillräcklig. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolagets totala åtagande för pågående försäkringar och oreglerade skador (brutto) uppgår till 1 128,2 (1 125,9) Mkr per 2020-12-31. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom

avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden.

Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder, främst Chain Ladder, i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik- respektive olycksfallsförsäkring. När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador. Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador.

Annulationsrisk

Annulationsrisk kan enkelt uttryckas som risken för att förväntade vinster från framtida premier uteblir p.g.a. oväntade annullationer. Annulationsrisk uppstår för Länsförsäkringsbolagen både inom skade- och sjukförsäkring.

Tidigare har ett antagande gjorts att den förväntade vinsten i framtida premier varit lika med noll. I och med ett aktuariellt metodbyte Q4 2019 för premiereservsberäkningen kan inte detta antagande längre göras varför det uppstår annullationsrisk. Annulationsriskens storlek är dock begränsad och effekten bedöms som liten.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsområde är Jämtlands län, vilket innebär att de risker som tecknats är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada eller andra naturkatastrofer. Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Jämtland både skyddat mot och exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet är den enskilt största risken och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av konsolideringskapitalet vid årets ingång med avdrag för värdet på LFAB-aktien. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Länsförsäkringar Jämtland tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfall, egendom, ansvar, motorfordon, trafik samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal sker dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar.

Länsförsäkringar Jämtland upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av vd. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där Länsförsäkringar Jämtland är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Bolagets riskbedömningskommitté utvärderar löpande olika risker och föreslår vid behov lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda självbehåll. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa kostnaderna för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden, för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över

länsbolagen och Länsförsäkringar AB. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak tillsammans. För katastrofskador som överstiger 8 miljarder kronor har det under verksamhetsåret även funnits ett gemensamt internt återförsäkringsskydd. Risken för att av misstag teckna en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av gällande återförsäkringsprogram, bedöms som en operativ risk.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av total avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av avsättningen för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklings-resultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs kvartalsvis.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsrisker utgör risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor, vilket medför att relevanta underkategorier i sin tur är livslängdsrisk, kostnadsrisk och omprövningsrisk.

Livfallsrisk är risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits och utgör därmed en risk i bolagets skadelivränterörelse där åtagandet utgörs av livsvarigt löfte om utbetalningar. Risken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom länsförsäkringsbolagens sammanslagna skadelivräntebestand, samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring.

Kostnadsrisk är risken för att administrationen av försäkringarna blir större än vad som antagits, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse där utbetalningar kommer att administreras under lång tid efter det att försäkringen sålts. Risken hanteras genom en centraliserad administration som delas mellan länsförsäkringsbolagen och kontinuerlig uppföljning av kostnaderna.

Omprövningsrisk är risken för att ny lagstiftning påverkar framtida utbetalningar, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse vars framtida utbetalningar är värdesäkrade och där principerna för denna värdesäkring kan påverkas genom lagstiftning. Risken hanteras dels genom remissförfarande där bolaget tillsammans med övriga branschen ger lagstiftaren en korrekt bild av lagstiftningens konsekvenser, och dels genom intern återförsäkring som inom gruppen utjämnar effekterna av ändrad lagstiftning.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svåra att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter. Den metod som använts i detta avsnitt samt efterföljande avsnitt för att mäta känsligheter har inte ändrats i jämförelse med föregående period.

Känslighetsanalys, premierisken

		Inverkan på resultat före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/-	4 863	3 823
1 % förändring i premienivån	+/-	4 804	3 776
1 % förändring i skadefrekvens	+/-	3 277	2 602
10 % förändring i premier för avgiven åf	+/-	5 346	4 202

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på förmågan att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellen på nästa sida visar kostnadsutvecklingen för skadeåren 2010-2020 före återförsäkring.

Av den övre delen av tabellen framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden per skadeår, exklusive mottagen återförsäkring och skaderegleringskostnader, utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen. Tabellen, undantaget skadeår 2013, visar på en god samstämmighet mellan uppskattad skadekostnad respektive år och nuvarande skattning av skadekostnaden. Skadeår 2013 har främst påverkats av en eftersläpning i rapporterade skadekostnader för stormen Ivar som inträffade i december 2013.

Skadekostnad före återförsäkring

Skadeår	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
- i slutet av skadeåret	-335 726	-283 553	-312 597	-264 472	-309 906	-300 219	-293 475	-338 324	-313 146	-316 317	
- Ett år senare	-326 650	-290 704	-369 522	-269 869	-300 131	-298 955	-285 546	-331 823	-305 900		
- Två år senare	-319 292	-280 803	-406 106	-264 370	-296 070	-289 450	-281 861	-323 750			
- Tre år senare	-315 884	-277 180	-383 358	-265 861	-293 780	-276 911	-283 571				
- Fyra år senare	-316 607	-273 438	-380 728	-265 707	-286 544	-283 061					
- Fem år senare	-313 244	-274 220	-380 073	-251 438	-296 219						
- Sex år senare	-314 225	-276 852	-380 274	-253 155							
- Sju år senare	-313 143	-267 928	-386 846								
- Åtta år senare	-309 699	-275 357									
- Nio år senare	-311 113										
- nuvarande skattning	-311 113	-275 357	-386 846	-253 155	-296 219	-283 061	-283 571	-323 750	-305 900	-316 317	-3 035 889
Akkumulerat över- underskott	24 613	8 196	-74 249	11 317	13 687	17 158	9 904	14 574	7 246		32 446
% av initial skadekostnad	-7,33%	-2,89%	23,75%	-4,28%	-4,42%	-5,72%	-3,37%	-4,31%	-2,31%		
Totalt utbetalt	-297 106	-257 173	-346 591	-228 853	-274 139	-256 954	-257 695	-272 041	-246 838	-144 953	-2 582 343
Kvarstående skadekostnad	-14 007	-18 184	-40 255	-24 302	-22 080	-26 107	-25 876	-51 709	-59 062	-171 964	-453 546
Diskonterings effekt	38	52	99	63	84	222	190	146	264	256	1 414
Avsättning för oreglerade skador	-13 969	-18 132	-40 156	-24 239	-21 996	-25 885	-25 686	-51 563	-58 798	-171 708	-452 132
Avsättn. 2008 och tidigare											-127 805
Summa avsättning upptagen i BR	13 969	18 132	40 156	24 239	21 996	25 885	25 686	51 563	58 798	171 708	-579 937

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett

finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Länsförsäkringar Jämtland har en Placeringsriktlinje som reglerar hur tillgångarna ska placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras en gång per år av styrelsen. Länsförsäkringar Jämtlands placeringssammansättning framgår i förvaltningsberättelsen. Målet för kapitalförvaltningen är att eftersträva en stabil avkastning över tid och att långsiktigt generera en god avkastning med hänsyn tagen till risk och likviditet.

Aktierisk

Aktierisk är den enskilt största marknadsrisken. Aktieexponeringen i koncernen är totalt 2 515 (2 272) Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i aktiefonder, i LFAB-aktier samt aktier i fastighetsbolagen Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB. Genom att placera i olika geografiska regioner minskar den totala aktierisken för bolaget.

Känslighetsanalys aktierisk

Inverkan på resultat före skatt vid tio procent upp- eller nedgång i aktiekurser är 252 Mkr.

Valutarisk

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 730 (668) Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

På skuldsidan är valutarisken mycket begränsad och är endast hänförlig till två enskilda återförsäkringskontrakt i euro respektive danska kronor.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 739 (732) Mkr och består av andelar i svenska räntefonder. Då majoriteten av tillgångarna och försäkringstekniska avsättningar är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Känslighetsanalys ränterisk

Den nominella ränterisken i tillgångarna påverkar resultatet med cirka 12,6 (8,8) Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 1,7 (1,2) år. Den nominella ränterisken i de försäkringstekniska avsättningarna påverkar resultatet med cirka 41 (40) Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån.

Fastighetsrisk

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 101 (92) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena minskar till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Jämtlands del är fastighetsrisken begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Operativa risker

En viktig del av riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för riskanalys av de operativa riskerna, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. Bolaget arbetar kontinuerligt med sina processer och en central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har fastställts den

lägsta kreditvärdering en emittent ska ha. Dessutom begränsas om hur mycket som placeras hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från riskberäkningar och kapitalkrav.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med avtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsbolagen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som används. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Exponering externa skydd 2020 Procentuell fördelning per ratingkategori

AA	42,4 %
A	56,3 %
BBB	0,4 %
Not rated*	0,9 %

* Not rated avser exponering mot länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Jämtland har på balansdagen 237 (282) Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador och 0,3 (0,1) Mkr i depåer hos företag som avgivit återförsäkring. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna och inte heller någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Det finns inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller som är oreglerade på balansdagen.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Jämtland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Länsförsäkringar Jämtlands strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra. Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Försäkringsskulder och dess duration (Mkr)

Försäkringsgren	Sammanlagda försäkrings-tekniska avsättningar, f.e.r.	Duration år
Olycksfall- och sjukförsäkring	105,4	9,3
Hem, villa, fritidshus	97,9	0,8
Företag, lantbruk, fastighet	166,2	1,0
Motorfordon	94,1	0,6
Trafik	320,8	12,4
varav		
Skadelivräntor	178,0	17,1
Övrig trafikförsäkring	364,3	6,8
Mottagen återförsäkring	339,5	13,1
varav		
Skadelivräntor	40,2	15,3
Övrig mottagen återförsäkring	299,3	12,7
Totalt	1 123,9	8,4

Moderbolagets likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Kassaflödesanalysen ger också en viss illustration av företagets likviditetssituation.

Likviditetsexponering av tillgångar och skulder i moderbolaget (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	<3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och bank	60,0						60,0
Byggnader						84,1	84,1
Aktier och andelar 1)			8,5			924,6	933,1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						739,4	739,4
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring			0,3				0,3
Fordringar avseende direkt försäkring		193,9					193,9
Fordringar avseende återförsäkring		14,6					14,6
Övriga fordringar		34,4			2,8		37,2
	60,0	242,9	8,8		2,8	1748,1	2062,6

Skulder	På anmodan	<3 mån	3 mån- 1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r			192,0	166,2	765,7		1123,9
Skulder avseende direkt försäkring		13,4					13,4
Övriga skulder		14,1	25,9				40,0
		27,5	217,9	166,2	765,7		1177,3

1) avser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara

Operativa risker

Operativ risk, avser risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Legala och regelefterlevnadsrisk är också en operativ risk. Operativa risker finns i alla delar av bolagets verksamhet. Legala och Compliance-risker är också en typ av operativ risk.

En stor del av operativa risker kan hänföras till vad som ibland kallas den mänskliga faktorn. Denna typ av operativ risk kan dock minskas avsevärt med rätt arbetsprocesser och inbyggd intern kontroll. Det innebär bland annat att organisationen har tillgång till korrekt och aktuell information exempelvis i form av rätt utbildning och arbetsinstruktioner. Bolaget har utvecklat styrdokument på övergripande nivå och arbetsinstruktioner på handläggarnivå. Målet är att synliggöra de operativa riskerna, och i de fall det är nödvändigt, införa kontroller för att undvika att de uppstår.

Bolagets funktioner för riskhantering, compliance och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att säkerställa att det finns effektiva processer för att identifiera, bedöma, övervaka och hantera operativa risker.

Bolaget har även en kontinuitetsplan som möjliggör att affärskritiska delar kan återställas inom förutbestämd tid efter det att en incident inträffat.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten i samband med årliga affärsplaneringsprocessen. Som ett komplement till affärsplanen genomförs årligen även en egen risk och solvensanalys i syfte att utvärdera bolagets framtida risker, kapital- och likviditetsbehov vid mindre gynnsamma (stressade) prognoser av affärsplanen. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer Länsförsäkringar Jämtland livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning och som ersättning för detta erhålls en provision.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur provisionersättning beräknas i den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår att Länsförsäkringar Jämtland ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som förmedlats till Länsförsäkringar Bank, vilka dras av från den erhållna provisionen.

Hållbarhetsrisker är också andra typer av risker som bolaget är exponerade mot. Arbetet med hållbarhet har varit grunden i bolagets affärsidé redan sedan start. Bolagets ambition är att fokuserar på hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter som är viktigast för bolagets intressenter och där vi samtidigt har en stor möjlighet att påverka genom vår verksamhet.

Övriga risker eller andra framväxande risker hanteras löpande av verksamheten allt efter som de uppstår.

Noter till resultat- och balansräkning

Om inget annat anges avser uppgifter i not både koncern- och moderbolag. Belopp om inte annat anges är i tkr.

NOT 3 Premieinkomst

	2020	2019
Direkt försäkring i Sverige	504 898	478 713
Mottagen återförsäkring	42 993	36 157
Premieinkomst	547 891	514 870

NOT 4 Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen

	2020	2019
Överförd kapitalavkastning till skadeförsäkringsrörelsen	10 132	10 000
Räntesats %	1,0/1,0/1,35	1,0/1,60/1,10
Överförd kapitalavkastning till skadelivränterörelsen	1 528	8 241

Metod för beräkning av kalkylräntesats för överförd kapitalavkastning till skadeförsäkringsrörelsen, se not 1 Redovisningsprinciper.

NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkrings- ersättningar f.e.r.	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Utbetalda försäkringsersättningar	-326 467	-332 847	44 859	10 620	-281 608	-322 227
Driftkostnader för skadereglering	-41 053	-40 688	-	-	-41 053	-40 688
Utbetalda försäkringsersättningar	-367 520	-373 535	44 859	10 620	-322 661	-362 915

NOT 6 Driftkostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Totala driftkostnader före funktionsindelning				
Personalkostnader	-110 184	-107 849	-110 184	-107 849
Lokalkostnader	-5 311	-3 995	-5 311	-3 995
Avskrivningar	-7 430	-5 713	-7 474	-5 757
Övriga kostnader *)	-81 705	-77 466	-81 705	-77 454
Omkostnadsbidrag	46 984	52 359	46 984	52 359
Summa totala driftkostnader	-157 646	-142 664	-157 690	-142 696
Avgår:				
Skaderegleringskostnader	36 786	36 165	36 786	36 165
Resultat av förmedlad affär	11 931	5 950	11 931	5 950
Kapitalförvaltningens kostnader	3 400	3 000	3 400	3 000
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	1 405	2 350	1 405	2 350
Återstående driftkostnader	-104 124	-95 199	-104 168	-95 231
Funktionsindelade driftkostnader				
Anskaffningskostnader	-59 403	-56 355	-59 403	-56 355
Årets förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	1 405	2 350	1 405	2 350
Administrationskostnader	-46 126	-41 194	-46 170	-41 226
Summa driftkostnader	-104 124	-95 199	-104 168	-95 231
*)	2020	2019	2020	2019
Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	-382	-358	-382	-358
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-	-	-
Skatterådgivning	-	-	-	-
Övriga uppdrag	-30	-55	-30	-55
Summa	-412	-413	-412	-413

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 7 Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar.

En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administrationen av Trafikskadenämnden.

TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftkostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring.

genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Länsförsäkringsbolagens totala andel av TFFs underskott utgör 36,3 procent och bygger på under 2019 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringars andel fördelas sedan mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak AB med hjälp av samma premienyckel, dvs. under 2019 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringar Jämtlands andel av länsförsäkringsgruppens andel utgör 2,10 %. Totalt uppgår prognosticerad avräkning 2020 för Länsförsäkringar Jämtland till -3 113 tkr. Driftkostnaderna 2020 beräknas uppgå till 2 tkr och debiteras via gemensamma kostnader från Länsförsäkringar AB och redovisas under posten driftkostnader i resultaträkningen.

Premier och Trafik- försäkrings- avgifter	Skade- utbetalningar efter självrisk	Kapital- avkastning	Summa TFF 2020 (Övrig skuld)	Slutavräkning 2019	Resultaträkning
3 885	-7 030	32	-3 113	525	-2 588

NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Utdelningar på aktier och andelar				
Utdelningar på aktier och andelar	9 535	8 823	9 535	8 823
Summa utdelningar på aktier och andelar	9 535	8 823	9 535	8 823
Ränteintäkter m.m.				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-
Övriga ränteintäkter m.m.	133	438	4 004	4 440
Summa ränteintäkter m.m.	133	438	4 004	4 440
Realisationsvinster				
Obligationer	332	-	332	-
Aktier och andelar	7 941	25 821	7 941	25 821
Summa realisationsvinster	8 273	25 821	8 273	25 821
Summa kapitalavkastning, intäkter	17 941	35 082	21 812	39 084

NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Räntekostnader m.m.				
Kapitalförvaltningskostnader	-3 676	-3 176	-3 676	-3 176
Summa räntekostnader m.m.	-3 676	-3 176	-3 676	-3 176
Summa kapitalavkastning, kostnader	-3 676	-3 176	-3 676	-3 176

NOT 10 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
Koncernen	2020	2019	2020	2019
Aktier och andelar	172 591	390 973	-	-
Andelar av resultat i intresseföretag*	51 520			
Räntebärande värdepapper	4 307	6 477	-	-
Summa	228 418	397 450	-	-
Moderbolaget				
Aktier och andelar	106 253	269 616	-	-
Aktier och andelar i intresseföretag*	50 242			
Räntebärande värdepapper	4 307	6 477	-	-
Summa	160 802	276 093	-	-

*Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse

NOT 11 Övriga intäkter och kostnader

	2020	2019
Provisionsintäkter bank	31 148	33 649
Provisionskostnader bank	-40 430	-38 364
Provisionsintäkter liv	5 173	5 371
Provisionskostnader liv	- 3 682	-4 338
Extern skaderegleringsaffär intäkter	5 337	7 960
Extern skaderegleringsaffär kostnader	-9 477	-10 228
Summa övriga intäkter och kostnader	-11 931	-5 950

NOT 12 Immateriella tillgångar

	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde	6 487	6 487
Årets förvärv	8 274	-
Utgående anskaffningsvärde	14 761	6 487
Ingående avskrivningar	-3 892	-2 595
Årets avskrivningar	-2 125	-1 297
Utgående avskrivningar	-60 17	-3 892
Utgående balans	8 744	2 595

Immateriella tillgångar består av förvärvsvärdet av affären olycksfalls- och sjukförsäkring vuxen från Länsförsäkringar Sak AB. Tillgången skrivs av på fem år utifrån beräknad intjänandegrad.

NOT 13 Byggnader och mark

	Koncernen			Moderbolaget		
	Rörelse- fastigheter	Förvaltnings- fastigheter	Totalt	Rörelse- fastigheter	Förvaltnings- fastigheter	Totalt
Antal	1	1	2	1	1	2
Areal kvm	2 208	350	2 558	2 208	350	2 558
Anskaffningsvärde	102 326	2 209	104 535	102 326	2 209	104 535
Marknadsvärde	83 925	17 500	101 425	83 925	17 500	101 425
Bokfört värde	83 925	17 500	101 425	83 925	221	84 146
Bokfört värde per kvm kr	33 368	50 000	83 368	33 368	631	33 999
Ytvakansgrad %	-	-	-	-	-	-
Direktavkastning %	-	-	-	-	-	-
Taxeringsvärde, tkr	32 200	7 010	39 210	32 200	7 010	39 210

Geografisk fördelning

Rörelsefastigheten ligger i centrala Östersund och förvaltningsfastigheten ligger i Åre.

Värderingsmetod

Rörelsefastigheten Borgens 7 har i koncernen värderats till verkligt värde, som motsvarar bokfört värde (anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar). Värdering av förvaltningsfastigheten har skett av extern värderingspart enligt ortsprismetoden.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	94 287	94 287	94 287	94 287
Pågående nyanläggning	10 248	-	10 248	-
Utgående balans	104 535	94 287	104 535	94 287
Ackumulerade avskrivningar enligt plan				
Vid årets början			-18 769	-17 149
Årets avskrivningar enligt plan			-1 620	-1 620
Utgående balans			-20 389	-18 769
Ackumulerade värdejusteringar verkligt värde				
Vid årets början	-2 034	-459		
Årets värdejustering	-1 076	-1 575		
Utgående balans	-3 110	-2 034		
Redovisat värde vid årets slut	101 425	92 253	84 146	75 518

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Länsförsäkringar Jämtland utnyttjar som huvudkontor hela fastigheten Borgens 7, totalt 2 208 kvm.
Förvaltningsfastigheten Mörviken 1:71 i Åre, totalt 350 kvm, används som konferens- och personalstuga.

NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag

Koncern/intresseföretag	Ägarandel		Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Totalt eget kapital
	Antal aktier	% *				
Koncernen						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	776 118	776 118	33 051 000
LF Norr Holding AB, 556764-1435	1 000	25	7 957	2 825	2 825	11 296
Summa aktier och andelar i intresseföretag			214 770	778 943	778 943	33 062 296
Moderbolaget						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	776 118	776 118	33 051 000
Logen 6 Fastighets AB, 556763-5163	1 000	100	100	100	102	102
LF Jämtland Fastigheter AB, 556660-2537	1 000	100	100	4 102	63 249	63 249
LF Norr Holding AB, 556764-1435	1 000	25	7 957	2 825	2 825	11 296
Summa aktier i koncern- och intresseföretag			214 970	783 145	842 294	33 125 647

Samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen och för gruppen gemensamma styrningsfrågor regleras i ett antal strategi- och styrdokument. Ett av dessa styrdokument är det s.k. konsortialavtalet där länsförsäkringsbolagen gemensamt kallas för konsortiet. Konsortialavtalet reglerar dels samarbetet mellan länsförsäkringsbolagen, dels länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB.

I likhet med övriga länsförsäkringsbolag är Länsförsäkringar Jämtland representerat i konsortiet av bolagets styrelseordförande och vd. Genom konsortiet har Länsförsäkringar Jämtland inflytande över väsentliga beslut som rör Länsförsäkringar AB:s finansiella och operativa strategier och har därmed ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB.

AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Redovisat värde vid årets ingång*	728 700	652 124	732 902	656 326
Förvärv av intresseföretag				
Värdeförändring av verkligt värde**			50 243	76 576
Andel i årets resultat	55 165	72 761		
Andel i övrigt totalt resultat	- 1 278	3 815		
Andra förändringar i intresseföretagets egna kapital	- 3 644			
Avyttring av intresseföretag				
Summa aktier och andelar i intresseföretag	778 943	728 700	783 145	732 902

**Finansiell information i sammandrag av koncernens
intresseföretag**

Länsförsäkringar AB

**Länsförsäkringar i Norr
Holding AB**

	2020	2019	2020	2019
Tillgångar	613 967 000	572 594 000	11 293	11 314
Skulder	580 916 000	541 687 000	19	18
Eget kapital	33 051 000	30 907 000	11 274	11 296
Varau primärkapital	2 200 000	2 200 000		
Intäkter	25 126 000	48 150 000	-	-
Årets resultat	2 195 000	2 888 000	-22	-1 014
Årets övriga totalresultat	-51 000	151 000		
Totalt resultat	2 144 000	3 039 000	-22	-1 014
Avstämning av redovisade värden:				
Nettotillgångar vid årets ingång	30 907 000	26 867 000	11 314	12 324
Årets resultat	2 195 000	2 888 000	-22	-1 014
Årets övriga totalresultat	-51 000	151 000		
Betalda utdelningar				
Nettotillgångar vid årets utgång	33 051 000	30 907 000	11 293	11 314
Ägarandel i intresseföretag	2,5%	2,5%	25%	25%

**Inom not 1 Redovisningsprinciper framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse av fel*

*** Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet aktiernas verkliga värde.*

NOT 15 Aktier och andelar

	Antal	Anskaffningsvärde	Verkligt/ bokfört värde
Koncernen 2020			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	140	988
Länshem AB	186	1000	519
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	451 504
Lansa Fastigheter AB	14 906	150 013	188 801
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	139 544
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
BiessieBaenie AB	42	464	0
Summa ej noterade aktier		397 445	781 561
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	117 876
SHB Europa Selektiv	358 546	73 008	106 191
SHB Amerikafond	244 524	108 103	322 480
SHB Tillväxtmarknadsfond	294 039	63 030	112 511
SHB Amerika Småbolag	95 729	67 722	106 682
SHB Global Index	246 794	55 954	81 692
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	46 594
SHB Sverige småbolag	11 240	15 716	30 601
Summa noterade andelar		442 176	924 627
Ej noterade andelar			
Brf Smyrna		5 600	8 500
Destination Åre		24	24
BRF KV New York		21 542	21 542
Summa ej noterade andelar		27 166	30 066
Summa aktier och andelar		866 767	1 736 254
Moderbolaget 2020			
Summa enligt ovan i koncern		866 767	1 736 254
-avgår Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB		-417 178	-801 410
Summa aktier och andelar		449 609	934 844

	Antal	Anskaffningsvärde	Verkligt/ bokfört värde
Koncernen 2019			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	140	938
Länshem AB	186	1000	621
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	421 267
Lansa Fastigheter AB	13 203	130 014	179 599
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	113 167
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
BiessieBaenie AB	42	464	0
Summa ej noterade aktier		377 446	715 773
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	103 769
SHB Europa Selektiv	370 925	75 113	113 354
SHB Amerikafond	250 058	108 590	278 939
SHB Tillväxtmarknadsfond	290 994	61 949	108 670
SHB Amerika Småbolag	94 835	66 872	89 225
SHB Global Index	246 060	55 725	77 979
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	25 080
SHB Sverige småbolag	11 136	15 493	22 939
Summa noterade andelar		442 385	819 955
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
Brf Smyrna		5 600	7 500
Summa ej noterade andelar		5 624	7 524
Summa aktier och andelar		825 455	1 543 252
Moderbolaget 2019			
Summa enligt ovan i koncern		825 455	1 543 252
-avgår Humlegården Fastigheter AB,		-375 661	- 714 030
Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB			
Summa aktier och andelar		449 794	829 222

NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncern och moderbolag	Anskaffningsvärde 2020	Verkligt värde 2020	Anskaffningsvärde 2019	Verkligt värde 2019
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
SHB Företagsobligationsfond	67 557	74 749	66 021	72 718
SHB Företagsobligationsfond Cri	291 971	296 628	289 820	292 690
SHB Ränteavkastning	177 173	185 914	176 758	183 990
SHB Inst korträntefond	180 760	182 061	182 005	182 368
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	717 461	739 352	714 604	731 766

NOT 17 Fordringar avseende direkt försäkring

	2020	2019
Fordringar hos försäkringstagare	173 461	161 437
Fordringar hos försäkringsföretag	20 400	18 254
Summa fordringar avseende direkt försäkring	193 861	179 691

NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar
värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar, som
bestämts tillhöra
kategorin

Koncernen 2020	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	1 736 254		1 736 254	1 736 254	866 767
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739 352		739 352	739 352	717 461
Övriga finansiella placeringstillgångar	256		256	256	256
	2 475 862		2 475 862	2 475 862	1 584 484

	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
<i>Finansiella skulder</i>				
Övriga skulder	-	64 834	64 834	64 834

Moderbolaget 2020

	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	778 943		778 943	778 943	214 770
Aktier och andelar	934 844		934 844	934 844	449 609
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739 352		739 352	739 352	717 461
Övriga finansiella placeringstillgångar	256		256	256	256
Summa	2 453 395		2 453 395	2 453 395	1 382 096
	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	49 757	49 757	49 757	
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Tillgångar, som bestämts tillhöra kategorin				

Koncernen 2019

	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	1 543 252		1 543 252	1 543 252	825 455
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	731 766		731 766	731 766	714 605
Övriga finansiella placeringstillgångar	62		62	62	62
Summa	2 275 080		2 275 080	2 275 080	1 540 122

	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	61 365	61 365	61 365	
	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings- värde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	728 700		728 700	728 700	214 770
Aktier och andelar	829 222		829 222	829 222	449 794
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	731 766		731 766	731 766	714 604
Övriga finansiella placeringstillgångar	62		62	62	62
Summa	2 289 750		2 289 750	2 289 750	1 379 230
	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	41 514	41 514	41 514	

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

I not 1, Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

tkr	(Nivå 1)	(Nivå 2)	(Nivå 3)	Summa
Koncernen 2020-12-31				
Aktier och andelar	934 844	-	801 410	1 736 254
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739 352			739 352
Övriga tillgångar	256			256
Summa	1 674 452	-	801 410	2 475 862
Koncernen 2019-12-31				
Aktier och andelar	829 222	-	714 030	1 543 252
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	731 766			731 766
Övriga tillgångar	62			62
Summa	1 561 050	-	714 030	2 275 080
Moderbolag 2020-12-31				
Aktier och andelar	934 844		783 144	1 717 988
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739 352			739 352
Övriga tillgångar	256			256
Summa	1 674 452		783 144	2 457 596
Moderbolag 2019-12-31				
Aktier och andelar	829 222		722 231	1 551 453
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	731 766			731 766
Övriga tillgångar	62			62
Summa	1 561 050		722 231	2 283 281

Förändringar i värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)

	Ingående balans	Realiserade och orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	Köp och försäljning	Flytt till (+) och från (-) nivå 3	Utgående balans	Nettoförändringar i orealiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen
Tillgångar						
Aktier och andelar	714 030	65 837	21 543		801 410	-

Länsförsäkringar Jämtland har kategoriserat onoterade aktieinnehav samt andra tillgångar utan observerbara marknadsdata som nivå 3-tillgångar. Princip för värdering av innehav i Gamla Länsförsäkringar AB se not 1. Övriga tillgångar i nivå 3 är värderade till substansvärde alternativt anskaffningsvärde. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar.

Ur ett värderingstekniskt perspektiv har Länsförsäkringar Jämtland inte erhållit tillräckligt med information för att kunna göra en alternativ värdering. Länsförsäkringar Jämtland har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

NOT 19 Materiella tillgångar

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Ingående anskaffningsvärde för maskiner och kontorsinventarier	54 565	50 515	54 565	50 515
Årets inköp	6 653	4 428	6 653	4 428
Försäljning/utrangering	-2 123	-378	-2 123	-378
Utgående anskaffningsvärde	59 095	54 565	59 095	54 565
Ingående avskrivningar	-48 228	-45 765	-48 228	-45 765
Årets avskrivningar	-3 730	-2 840	-3 730	-2 840
Försäljning/utrangering	-1 908	377	-1 908	377
Utgående avskrivningar	-50 050	-48 228	-50 050	-48 228
Planenligt restvärde	9 045	6 337	9 045	6 337
Varulager	123	157	123	157
Summa	9 168	6 494	9 168	6 494

Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år beroende på typ av tillgång. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader

	2020	2019
Årets ingående avsättning	25 320	22 970
Årets förändring	1 405	2 350
Årets utgående avsättning	26 725	25 320

Anskaffningskostnaderna periodiseras utifrån premiernas intjäningstakt.

NOT 21 Eget kapital

Koncernen	Bundet kapital	Fritt eget kapital		Totalt
	Bundna reserver *	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2019-01-01	406 958	1 064 923	119 383	1 591 264
Rättelse av fel**		73 332		73 332
Justerat ingående eget kapital	406 958	1 138 255	119 383	1 664 596
Disposition av 2018 års resultat	-	119 383	-119 383	-
Förskjutning mellan fritt och bundet kapital	10 745	-10 745		
Årets resultat			331 950	331 950
Årets totalresultat	-	3 815	-	3 815
Utgående eget kapital 2019-12-31	417 703	1 250 708	331 950	2 000 361
Ingående eget kapital 2020-01-01	417 703	1 250 708	331 950	2 000 361
Disposition av 2019 års resultat	-	331 950	- 331 950	-
Förskjutning mellan bundet och fritt kapital	-11 509	11 509	-	-
Skattefordran omprövning tax 2019		1 659		1 659
Årets resultat			207 761	207 761
Årets totalresultat	-	-1 278		-1 278
Utgående eget kapital 2020-12-31	406 194	1 594 548	207 761	2 208 503

* I Bundna reserver ingår eget kapitaldelen av obeskattade reserver

** Inom not 1 *Redovisningsprinciper* framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse av fel

Moderbolaget

Bundet eget kapital

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 22 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Ingående balans	218 206	213 127	-	-	218 206	213 127
Årets förändring	14 000	5 079	-	-	14 000	5 079
Utgående balans	232 206	218 206	-	-	232 206	218 206

NOT 23 Avsättning för oreglerade skador

	2020			2019		
	Brutto	Åf andel	Netto	Brutto	Åf andel	Brutto
Inträffade och rapporterade skador	569 331	-129 597	439 734	575 791	-131 165	444 626
Inträffade med ej rapporterade skador (IBNR)	521 736	-152 532	369 204	502 794	-147 901	354 8963
Avsättning för skaderegleringskostnad	34 874	0	34 874	33 969	0	33 969
Ingående balans	1 125 941	-282 128	843 812	1 112 554	-279 066	833 488
Redovisat i resultaträkning						
Förväntad kostnad för skador som inträffat innevarande period	349 760	-14 276	335 484	348 691	-24 743	323 948
Utbetalt och överfört till försäkringsskulder	-326 466	44 858	-281 608	-332 847	10 620	-322 227
Förändring förväntad kostnad för skador som inträffat tidigare år	-22 002	15 039	-6 963	-3 362	11 606	7 698
Förändring avsättning skaderegleringskostnad	921	0	921	905	0	905
Årets förändring	2 213	45 621	47 834	13 387	-3 063	10 324
Utgående balans	1 128 154	-236 508	891 646	1 125 941	-282 129	843 812
Utgående balans består av:						
Inträffade och rapporterade skador	573 630	-93 592	480 038	569 331	-129 597	439 734
Inträffade men ej rapporterade skador	518 795	-142 916	375 813	521 736	-152 532	369 204
Avsättning för skaderegleringskostnad	35 795	0	35 795	34 874	0	34 874
Utgående balans	1 128 154	-236 508	891 646	1 125 941	-282 129	843 812

NOT 24 Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar

Länsförsäkringar Jämtland redovisar diskonterade avsättningar för oreglerade skador i sjuk- och olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring enligt FFFS 2019:23. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven för Finansinspektionens föreskrifter, vilket innebär att bolaget även har en ränterisk inbyggd i de försäkringstekniska avsättningarna. Länsförsäkringsbolagen har ett försäkringstekniskt råd som bland annat har till uppgift att rekommendera vilken diskonteringsränta som bör användas för diskontering. Länsförsäkringar Jämtland har valt att följa denna rekommendation.

Diskonteringsräntan baseras på ett vägt medelvärde av räntan på svenska statsobligationer över åren 2016-2020, där värdet för 2020 beräknas som ett genomsnitt över perioden jan-aug. Från detta värde görs ett allmänt riskavdrag på 20 % av räntesatsen. För framtagande av ett vägt medelvärde i olycksfallsaffären (direkt och mottagen affär) samt mottagen trafikaffär används utfallet för 10-åriga statsobligationer och för direkt trafikaffär samt mottagen trafikaffär i avveckling används utfallet för 7-åriga statsobligationer.

För olycksfallsförsäkring direkt och mottagen återförsäkring är den rekommenderade diskonteringsräntan i 2020 års bokslut 0,20 % (0,40 %). För direkt trafikförsäkring är den rekommenderade diskonteringsräntan 0,00 % (0,00 %). För den mottagna trafikförsäkringen är den rekommenderade diskonteringsräntan 0,20 % (0,40 %) respektive 0,00 % (0,00 %) (avvecklingsaffär).

Den totala avsättningen för oreglerade skador i sjuk- och olycksfallsaffären (inklusive mottagen återförsäkring) uppgår före diskontering till 109,6 (98,0) Mkr brutto, motsvarande belopp efter diskontering är 107,4 (94,2) Mkr. Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska skulder utgörs av den del av oreglerade skador som täcks av återförsäkraren baserat på återförsäkringskontrakt. Även återförsäkrarens andel av avsättningen för oreglerade skador i

olycksfalls- och sjukaffär redovisas till diskonterade värden. Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador uppgår före diskontering till 7,4 (4,8) Mkr, motsvarande belopp efter diskontering är 7,3 (4,6) Mkr. I olycksfallsaffären uppgår den totala diskonteringseffekten netto till 2,0 (3,6) Mkr.

Den totala avsättningen för oreglerade skador i trafikaffären (inklusive mottagen återförsäkring) uppgår före diskontering till 602,9 (633,7) Mkr brutto, motsvarande belopp efter diskontering är 598,1 (624,3) Mkr. Återförsäkrarens andel av avsättning för oreglerade skador uppgår före diskontering till 221,5 (244,9) Mkr, motsvarande belopp efter diskontering är 221,5 (244,9) Mkr. I trafikaffären uppgår den totala diskonteringseffekten netto till 4,8 (9,4) Mkr.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder. För såväl direkta som mottagna skadelivräntor används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swap-räntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta.

NOT 25 För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar

	2020	2019
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	232 206	218 206
Oreglerade skador	1 128 154	1 125 941
Återbäring	7 107	40 000
Återförsäkrarens andel av oreglerade skador	-236 508	-282 129
Utgående balans	1 130 959	1 102 018
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739 352	731 766
Fordringar avseende direkt försäkring	125 132	119 876
Likvida medel och depåer	59 975	77 531
Fastigheter	206 500	172 845
Utgående balans	1 130 959	1 102 018

NOT 26 Skatt

	Koncern		Moderbolag	
	2020	2019	2020	2019
Redovisad skatt i resultaträkningen				
Periodens skattekostnad	-3 282	-	-3 282	-
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader*	-22 933	-41 155	-22 830	-41 155
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-	3 133	-	-
Total redovisad skattekostnad	-26 215	-38 022	-26 112	-41 155
Avstämning av årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt*	233 976	369 972	166 316	267 028
Skatt enligt gällande skattesats 21,4 %/21,4%	-50 071	-79 174	-35 592	-57 144
Skatteeffekt av:				
– ej avdragsgilla kostnader	-1 128	-421	-1 137	-430
– ej skattepliktiga intäkter	49 662	84 326	35 192	59 173
– ej bokförda avdragsgilla kostnader	57	57	57	57
– justering av uppskjuten skatt	-22 933	-41 155	-22 830	-41 155
– ej beskattningsbara intäkter	37	-	37	-
– skatt på avsättning periodiseringsfond	-27	-27	-21	-27
– schablonbeskattning delägare aktiefonder	-1 328	-1 128	-1 328	-1 128
– schablonbeskattning säkerhetsreserv	-491	-500	-491	-500
– Redovisad skattekostnad	-26 215	-38 022	-26 112	-41 155
– Redovisad effektiv skatt	11,2%	10,3%	15,7%	15,4%
Uppskjuten skatt på ej bokförda skattemässiga avskrivningar fastigheter				
Ingående avsättning	549	494	549	494
Årets förändring	55	55	55	55
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	604	549	604	549
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster*				
Ingående avsättning	101 910	60 810	98 862	57 762
Årets förändring	22 878	41 100	22 775	41 100
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Ändrad princip för beskattning av intressebolag	-	-	-	-
Utgående avsättning	124 788	101 910	121 637	98 862
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver				
Ingående avsättning	102 943	106 076	-	-
Årets förändring	-	-3 133	-	-
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	102 943	102 943	-	-
Uppskjutna skatteskulder totalt	228 335	205 402	122 241	99 411

* Inom not 1 *Redovisningsprinciper* framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av rättelse av fel

NOT 27 Personal, löner och ersättningar

	2020	2019
Medelantal anställda		
Kvinnor	70	63
Män	57	54
Totalt	127	117
Medelantal styrelsen		
Kvinnor	5	5
Män	3	3
Totalt	8	8
Könsfördelning i bolagsledningen		
Styrelsen kvinnor	60 %	60 %
Ledningen kvinnor	22 %	22 %
Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande		
Styrelse, vd	3 896	3 949
Sociala avgifter	2 163	2 243
-varav pensionskostnader	794	847
Tjänstemän	62 473	58 240
Sociala kostnader	30 938	29 188
-varav pensionskostnader	7 845	8 185

Pensioner

Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv.

Ersättningspolicy

Länsförsäkringar Jämtlands ersättningspolicy har fastställts av bolagets styrelse 2020. Två styrelseledamöter ansvarar för beredning av väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Övriga uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning.

Ersättningsmodell och kriterier för ersättningar

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkringar Jämtland att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna.

Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka bolagets långsiktiga intressen.

Basen i ersättningsmodellen ska utgöras av fast ersättning. Den fasta ersättningen ska vara på rätt nivå för att attrahera och behålla rätt kompetens och ska sättas individuellt på en nivå med en tydlig koppling till anställdas arbete och prestation.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut.

Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd fastställs av styrelsens ordförande på styrelsens uppdrag. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd utifrån mandat från ersättningsutskottet. Ersättning till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån.

Pension för vd är avgiftsbestämd, pensionspremien uppgår till 35 procent av pensionsgrundande lön. Pensionsåldern för vd är 65 år. Pensionsåtagandet har täckts genom försäkringsavtal. I händelse av Länsförsäkringar Jämtlands uppsägning av vd är uppsägningstiden tolv månader.

Löner, ersättningar och förmåner under 2020

(Kr)	Årsarvode	Dagarvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning
<i>Styrelsens ordförande:</i>					
Mattsson Karin ¹	272 946	113 267	3 758		208
<i>Övriga styrelseledamöter:</i>					
Elgendahl, Bengt-Eric	123 172	37 800			26
Eriksson W Ulf	123 172	27 000	1 879		3 702
Lundholm, Martina	123 172	30 000	3 758		-
Norrman Susanne	123 172	30 600	3 758		-
Simonsson, Marie ²	200 993	54 600	3 758		1 891
Tillman Linda	136 505	16 200	2 192		-
Ödbring, Markus	123 172	27 000	3 758		-
<i>Verkställande direktör</i>					
Eriksson Tomas	2 326 697		90 442	793 932	720
Andra ledande befattningshavare	6 043 409		160 127	1 920 294	6 440
SUMMA	9 596 410	336 467	273 430	2 714 226	12 987

¹ Ordförande i finansutskott och ersättningsutskott ² Vice ordförande i styrelsen och, ordförande i risk- och revisionsutskott

Med andra ledande befattningshavare avses de sex personer som utöver vd utgör företagsledning. Ersättning till andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Andra ledande befattningshavare har inte någon rörlig ersättning från och med 2014. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv. I övriga ersättningar ingår skattepliktiga ersättningar.

NOT 28 Närstående

Närstående relationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina koncern- och intresseföretag, se not 14.

Sammanställning över närstående transaktioner.

Koncern

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2020	60	43 540	20 400	407
Länsförsäkringar AB	2019	60	41 419	19 670	407
LF Norr Holding	2020			3	
LF Norr Holding	2019			6	

Moderbolag

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2020	60	43 540	20 400	407
Länsförsäkringar AB	2019	60	41 419	19 670	-
LF Norr Holding	2020	-	-	3	
LF Norr Holding	2019	-	-	6	

Dotterbolag

Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2020	4	-	342 959	4
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2019	4	-	320 857	4
Logen 6 Fastighets AB	2020	-	-	-	-
Logen 6 Fastighets AB	2019	-	-	-	-

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Länsförsäkringar AB har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen.

Transaktioner av löpande karaktär är varor och tjänster som tillhandahålls gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service. Transaktioner av denna karaktär ska följa fastställda rutiner enligt nedan.

Prissättning

Prissättningen för Länsförsäkringar AB-koncernens serviceverksamhet baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnader till länsförsäkringsbolagen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Beredning och beslut

Företagsledningen inom Länsförsäkringar AB bereder tillsammans med ett serviceråd, med representanter från länsförsäkringsbolagen, servicenivå och prislista för försäljning av varor och tjänster till närstående bolag. Med utgångspunkt från denna beredning tar styrelsen för Länsförsäkringar AB beslut om servicenivå och prislista gentemot länsförsäkringsbolagen.

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringar AB-koncernen 2020

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av de 23 länsförsäkringsbolagen och 15 socken- och häradsbolag. En stor del av Länsförsäkringar AB-koncernens kundkontakt sker genom länsförsäkringsbolagen. I provisionsöverenskommelser mellan parterna regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar AB-koncernens försäkringsprodukter. Provisioner utgår även till länsförsäkringsbolagen för arbetet med Länsförsäkringar Banks, Länsförsäkringar Hypoteks och Länsförsäkringar Fondförvaltnings kundrelaterade frågor. Uppdraget och ersättning regleras i samarbetsavtal mellan parterna. Denna lösning skapar en unik lokal närvaro och marknadskänedom.

Länsförsäkringar AB-koncernen hanterar och avräknar länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring. Länsförsäkringar AB-koncernen utför även utvecklingsprojekt och service åt länsförsäkringsbolagen inom en rad områden, exempelvis personskadereglering, jurist- och aktuarietjänster, produkt- och konceptutveckling samt utveckling av IT-stöd och andra IT-tjänster.

Avtal

Väsentliga avtal utgörs i huvudsak av avtal mellan Länsförsäkringar AB-koncernens bolag och Länsförsäkringar Jämtland, som provisionsavtal, avtal om skadereglering samt avtal om utveckling och förvaltning.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning är redovisade i not 27, Personal, löner och ersättningar. Några transaktioner med andra närstående personer finns inte.

NOT 29 Resultat per försäkringsklass

	Totalt 2019	Olycks- fall och sjuk	Motor, ansvar mot tredje man	Motor- fordon övriga klasser	Brand och annan egendoms- skada	Allmän ansvarig- het	Rätts- skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återför- säkring
Premieintäkt									
Brutto	533 891	31 323	66 702	139 333	235 142	11 592	8 729	492 822	41 068
Försäkrings- ersättningar, brutto	-369 733	-30 924	-43 686	-99 209	-150 143	-6 967	-5 646	-336 574	-33 159
Driftkostnader, brutto	-104 168	-8 746	-12 826	-22 798	-54 801	-2 691	-2 036	-103 898	-270
Resultat av avgiven återförsäkring	-54 222	949	-10 546	-1 499	-39 562	-2 338	-1 225	-54 222	-
Övriga intäkter och kostnader	-2 588		-2 588					-2 588	
Resultat per försäkringsklass	3 180	-7 398	-2 943	15 828	-9 364	-403	-178	-4 459	7 639
Premieinkomst, brutto	547 891	32 528	67 013	143 941	240 599	11 888	8 928	504 898	42 993

I koncernen uppgår driftkostnader till -104 124 tkr. I övrigt är resultat per försäkringsklass samma som i moderbolaget.

NOT 30 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Koncernen			
2020			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar		8 744	8 744
Rörelsefastighet		83 925	83 925
Materiella tillgångar		9 169	9 169
Placeringar i intresseföretag		778 943	778 943
Förvaltningsfastigheter		17 500	17 500
Aktier och andelar		1 736 254	1 736 254
Obligationer och räntebärande värdepapper		739 352	739 352
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		256	256
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	7 049	229 459	236 508
Fordringar avseende direkt försäkring	193 861		193 861
Fordringar avseende återförsäkring	14 564		14 564
Övriga fordringar	35 343	1 933	37 276
Kassa och bank	60 469		60 469
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	26 725		26 725
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 542		3 542
S:a tillgångar	350 722	3 596 366	3 947 088
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	232 206	-	232 206
- Oreglerade skador	180 045	948 109	1 128 154
- Återbäring	7 107		7 107
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		228 335	228 335
- Övriga avsättningar		2 792	2 792
Skulder avseende direkt försäkring	13 372		13 372
Övriga skulder	51 462		51 462
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	65 221	9 936	75 157
S:a skulder och avsättningar	549 413	1 189 172	1 738 585

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Moderbolaget			
2020			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar		8 744	8 744
Byggnader och mark		84 146	84 146
Placeringar i koncernföretag		1 126 104	1 126 104
Aktier och andelar		934 844	934 844
Obligationer och räntebärande värdepapper		739 352	739 352
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		256	256
<i>Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	7 049	229 459	236 508
Fordringar avseende direkt försäkring	193 861		193 861
Fordringar avseende återförsäkring	14 564		14 564
Övriga fordringar	35 302	1 933	37 235
Materiella tillgångar	9 169		9 169
Kassa och bank	59 975		59 975
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	26 725		26 725
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 542		3 542
S:a tillgångar	350 187	3 124 838	3 475 025
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	232 206	-	232 206
- Oreglerade skador	180 045	948 109	1 128 154
- Återbäring	7 107		7 107
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		122 241	122 241
- Andra avsättningar		2 792	2 792
Skulder avseende direkt försäkring	13 372		13 372
Övriga skulder	36 385		36 385
Skulder koncernföretag		3 654	3 654
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	65 216	9 936	75 152
S:a skulder och avsättningar	534 331	1 086 732	1 621 063

NOT 31 Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämman förfogande står:	2020
Årets resultat i moderbolaget	140 204
Balanserat resultat	1 204 621
Summa disponibla vinstmedel	1 344 825

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta 5 000 tkr till fond för samhällsengagemang och att 1 339 825 tkr balanseras i ny räkning.

NOT 32 Eventualförpliktelser

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

	2020	2019
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	739 352	731 766
Fordringar avseende direkt försäkring	125 132	119 876
Likvida medel och depåer	59 975	77 469
Fastigheter	206 500	172 845
Summa	1 130 959	1 102 018

Bolaget har i avtal förbundit sig att tillskjuta kapital till intressebolaget Länsförsäkringar i Norr Holding AB org. nr. 556764-1435 med ett maximalt belopp om 2 043 tkr samt till dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter med ett maximalt belopp om 52 567 tkr.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Östersund den 31 mars 2021

Karin Mattsson
Styrelsens ordförande

Marie Simonsson

Bengt-Eric Elgendahl

Martina Lundholm

Markus Ödbring

Ulf W Eriksson

Susanne Norman

Linda Tillman

Joakim Hilldén
Personalrepresentant

Michael Bylander
Personalrepresentant

Tomas Eriksson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 31 mars 2021

Anders Linné
Auktoriserad revisor
Deloitte AB

Länsförsäkringar Jämtlands Styrelse

Karin Mattsson, Frösön

Styrelseordförande. Född 1972. Personalvetare, Fil Kand. i sociologi vid dåvarande Mitthögskolan. Invald i styrelsen 2017.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Länsförsäkringar AB, Förbundsordförande Svenska Skidförbundet. Vice ordförande i Wallenstam AB.

Styrelseledamot i bl. a Skogsägarna Mellanskog, World Championships Region 2019 AB, Frösö Park Fastighets AB, Astrid Lindgrens Värld AB och Svenska Hockeyligan AB. Delägare Frösö Hästgård AB.

Tidigare uppdrag: Styrelseledamot Folksam Sak, ledamot i Folksams revisions- och complianceutskott, ledamot i Folksams risk- och kapitalutskott.

Marie Simonsson, Gåxsjö

Vice styrelseordförande. Född 1957. Civilekonom vid Göteborgs Universitet, Master of Science i Organisation och ledarskap vid Springfield College Massachusetts, USA, Post graduate Bowen Center Washington DC. Invald i styrelsen 2005.

Andra väsentliga uppdrag: Nuvarande: Styrelseordförande i Torsta AB, styrelseledamot Norra skog, ledamot av Länsstyrelsens insynsråd i Jämtland i Norrskog skogsägarförening, Styrelseordförande i Norra Skogs Forskningsstiftelse, styrelseordförande LAG Leader3sam.

Tidigare uppdrag: Styrelseuppdrag i Sverige, Norge, Frankrike och Storbritannien sedan 1986.

Markus Ödbring, Östersund

Född 1972. Civilekonom. Invald i styrelsen 2016. Inga övriga väsentliga uppdrag.

Martina Lundholm, Östersund

Född 1973. Samhällsvetenskapligt gymnasium. Invald i styrelsen 2014.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot MIUN Holding AB.

Bengt-Eric Elgendahl, Östersund

Född 1947. Ekonomiskt gymnasium, diverse kurser på Högskola och interna utbildningar inom bank. Invald i styrelsen 2012. Inga övriga väsentliga uppdrag.

Ulf W Eriksson, Karlstad

Född 1952. Jur.kand. examen och två betyg i företagsekonomi vid Uppsala universitet. Invald i styrelsen 2017.

Andra väsentliga uppdrag: Ordförande i Klässbols Linneväveri. Ledamot av Länsförsäkringar Värmlands valberedning.

Tidigare uppdrag: Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Bank, Länsförsäkringar Sak och ordförande i Länsförsäkringar Fondförvaltning AB.

Susanne Norman, Östersund

Född 1966. Systemvetare vid dåvarande Mitthögskolan. Invald i styrelsen 2018.

Andra väsentliga uppdrag: Svensk Turism AB: styrelseledamot. Winterlife 2020: styrelseordförande.

Tidigare uppdrag: Styrelseordförande Destination Östersund och Fristilen AB, styrelseledamot Peak Innovation, Mid Sweden Science Park.

Linda Tillman, Östersund

Född 1974. Fil. mag. med matematisk statistik som huvudämne. Invald 2019. Inga övriga väsentliga uppdrag.

Joakim Hilledén, Östersund

Personalrepresentant. Född 1972. Anställd 2014. Invald 2020

Michael Bylander, Östersund

Personalrepresentant. Född 1972. Anställd 2005. Invald 2020

Företagsledning

Tomas Eriksson, Östersund

Verkställande direktör. Född 1960. Anställd 2017

Per Ödmark, Östersund

HR och Kommunikationschef. Född 1977. Anställd 2018

Sara Henriksson, Ånge

Chef för verksamhetsutveckling och service. Född 1976. Anställd 2019

Kent Karlstrand, Näliden

Skadechef. Född 1964. Anställd 2002

Jan Persson, Östersund

Försäkringschef. Född 1961. Anställd 1992

Lars Rådström, Östersund

Bankchef. Född 1967. Anställd 2012

Anita Hållenius, Stockholm

Ekonomichef. Född 1964. Anställd 2021

Ord och uttryck inom skadeförsäkring

Resultaträkning

Premieintäkter efter avgiven återförsäkring f.e.r. Premie hänförlig till räkenskapsåret med avdrag för avgivna återförsäkringspremier.

Premier för avgiven återförsäkring. Kostnad för det försäkringsbolag som inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagarna. Återförsäkringen, som sker hos andra försäkringsbolag, kan avse enskilda risker eller bolagets totala försäkringsaffär.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen. Inbetalda premier och avsättningar för oreglerade skador genererar under året avkastning. Denna avkastning överförs till försäkringsrörelsen.

Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring f.e.r. Utbetalda försäkringsersättningar, förändring i avsättning för oreglerade skador samt driftkostnader för skadereglering, allt med avdrag för återförsäkrarens andel.

Driftkostnader. Sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration med avdrag för provisioner i avgiven återförsäkring. Driftkostnader för skadereglering ingår ej.

Orealiserade vinster/förluster på placeringstillgångar. Eftersom placeringstillgångarna värderas till verkliga värden på balansdagen (med undantag för innehav i intressebolag) ska årets värdeförändringar redovisas som realiserad vinst eller förlust i resultaträkningen.

Uppskjuten skatt. Beräknad skatt på realiserade vinster samt på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter.

Resultatanalys

Avvecklingsresultat. Vinst eller förlust som uppkommer vid slutreglering av de skador eller vid omvärdering av de skador som inträffat före verksamhetsårets början.

Balansräkning

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker. Den del av inbetald premieinkomst som hänför sig till kommande verksamhetsår. Om den avsatta premien bedöms vara otillräcklig för att täcka beräknade kostnader kan den förstärkas genom avsättning för kvardröjande risk.

Avsättning för oreglerade skador. Det beräknade värdet av bolagets samlade ansvarighet på grund av inträffade försäkringsfall som vid verksamhetsårets slut ännu inte utbetalats.

Avsättning för återbäring. Reserv för återbäring som tilldelats försäkringstagarna men som vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Diskontering. Trafik- samt olycksfalls- och sjukförsäkring är affärer med lång avvecklingstid. Det innebär att det kan ta flera år innan en skada är slutbetald. Under tiden förräntas den avsättning som avsatts som reserv för skadan. Det innebär att ett lägre belopp än det nominella kan avsättas som reserv, det vill säga avsättning för oreglerade skador.

Nyckeltal – definitioner

Totalkostnadsprocent. Summan av försäkringsersättningar f.e.r. och driftkostnader dividerad med premieintäkten f.e.r.

Konsolideringskapital. Summan av beskattat eget kapital, uppskjuten skatt, obeskattade reserver och övervärden i intressebolag.

Konsolideringsgrad. Konsolideringskapitalet i relation till premieinkomsten f.e.r.

Kapitalbas. Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas innehåller i första hand eget kapital, men dessutom får man inom vissa gränser räkna in också förlagslån som tagits upp. Förlagslån är lån där långivarens fordran i händelse av företagets konkurs inte kommer att bli betald förrän alla vanliga skulder är till fullo betalda. Förlagslån ger alltså en extra buffert för övriga fordringsägare.

Solvenskapitalkrav (SCR). SCR ska beräknas utifrån alla kvantifierbara risker i verksamheten och ska med 99,5 procent sannolikhet garantera att bolaget inte blir insolvent under en ettårsperiod.

Kapitalkravet ska beräknas utifrån följande risker:

- Skadeförsäkringsrisk (premie och reservrisk, katastrofrisk)
- Livförsäkringsrisk
- Marknadsrisk (aktie-, ränte-, fastighets-, kreditspread-, valuta- och koncentrationsrisk)
- Motpartsrisk (återförsäkrare, motparter i finansiella derivat)
- Operativ risk

Minimikapitalkrav (MCR). MCR beräknas till en summa som med 85 procent sannolikhet ska täcka det värsta tänkbara scenariot, till exempel en börskrasch. MCR ska ligga inom ett intervall mellan 25 och 45 procent av SCR.

Direktavkastningsprocent. Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar samt resultat på egna fastigheter i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.

Totalavkastningsprocent. Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt orealiserade värdeförändringar under året på placeringstillgångar i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar och likvida medel.